

LUNDS
UNIVERSITET

Internationella brottmålsdomstolen och bristande efterlevnad.

En rättsvetenskaplig analys av försvarsstrategier samt remedium
i den skandinaviska rättsrealismens era

Alexander Pedersen

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSG31

Termin: HT2020

Handledare: Miia Halme-Tuomisaari

Omfång: 14 029 ord exkl. citat.

Abstract

Den Internationella brottmålsdomstolens mål är att eliminera straffrihet. Vad domstolen däremot har åstadkommit är långt ifrån vad den eftersträvar. Detta arbete identifierar centrala aspekter av Romstadgans bristande efterlevnad. Ett av arbetets avgränsningar är att endast behandla Romstadgans statsparter. Uppsatsen behandlar Kenya situationen och presenterar försvarsstrategier där de misstänkta utnyttjade domstolens juridiska ramverk för att undgå fällande dom. Ett exempel på hur brottsmisstänkta fortfarande utnyttjar dessa strategier utspelar sig just nu i Sudan. Forskningsöversikten och fallstudien användes som en bas för de juridiska argumenten som undersökningen samt avslutande diskussionen arbetar utifrån. Skandinavisk rättsrealism är arbetets teoretiska ramverk då dess fokus på interna och externa juridiska normer gör teorin utomordentligt applicerbar till den internationella rätten. Vidare används den juridiska doktrin metoden gällande insamlingen av material där dess kombination med skandinavisk rättsrealism resulterar i att förklara vad lagen är, var den brister och hur den bör ändras.

Den Internationella brottmålsdomstolens långsiktiga arbete bidrar till en juridisk evolution utan motstycke där institutionens mål är att omvärdera de juridiska normerna de själva tvingas arbeta utifrån, normer som hotar den globala freden. I takt med att nya försvarsstrategier identifieras behöver domstolen finna nya remedium som motverkar dessa strategier. Arbetets mål är att assistera i att identifiera samt illuminera juridiska remedium för Romstadgans upprätthållelse.

Nyckelord: *Internationella brottmålsdomstolen, skandinavisk rättsrealism, in absentia, bristande efterlevnad, pro forma, rättsvetenskap.*

Innehållsförteckning:

1. Inledning	4
1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning.....	7
1.2 Material och avgränsningar.....	8
1.3 Forskningsetiska bedömningar.....	9
2. Teori och metod	10
2.1 Skandinavisk rättsrealism i relation till internationell rätt.....	10
2.1.1 Centrala överväganden inom skandinavisk rättsrealism.....	12
2.1.2 Formalism, pragmatism och anti-formalism.....	13
2.2 Juridisk doktrin metod.....	14
3. Forskningsöversikt	16
3.1 Den moraliska skyldigheten att åtala.....	17
3.2 Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion och komplementaritetsprincipen.....	18
3.2.1 Rättegång <i>in absentia</i>	20
3.3 <i>Pro forma</i>	22
3.4 <i>Pro forma</i> i relation till Kenya situationen.....	24
3.4.1 Utredningens misslyckande och dess lärdomar.....	26
4. En rättsvetenskaplig analys av juridikens faciliteringen av människorättsbrott	29
4.1 Den Internationella brottmålsdomstolens och traktaträttens grunder.....	30
4.2 <i>Pro forma</i>	31
4.3 Remedium gällande rättegångar <i>in absentia</i>	32
4.3.1 <i>Prosecution v. Banda</i>	33
4.3.2 Remedium baserat på regelverk om procedurer och bevisföring.....	36
5. Avslutande diskussion	40
Källförteckning	48

1. Inledning

“I don’t need to stress that arresting ICC fugitives is the exclusive responsibility of State Parties. The power to arrest is vested in States. This Court cannot prosecute *in absentia*. The Court lacks its own police force, and if State Parties do not arrest ICC suspects, who will?[...] Failure to arrest ICC suspects impedes the Court’s ability to properly exercise the mandate bestowed upon it by its State Parties. It undermines the credibility of the Court and the international justice project as a whole. It sends a message that impunity is tolerated and can still thrive in the face of inaction.”¹

Den Internationella brottmålsdomstolens åklagare Fatou Bensouda yttrade detta uttalande inför en samling av statsparterna. Citatet är fokuset för detta arbete, dess innebörd har stor betydelse för domstolens åklagare och är i förlängning helt avgörande gällande Romstadgans efterlevnad. Domstolen saknar förmågan att genomdriva sina beslut och förlitar sig helt på att dess statsparter fullföljer sina åtaganden i den aspekten. Faktumet att stater skall samarbeta med domstolen fungerar dock inte i praktiken då de individer som står inför domstolens utredningar även är individer vid maktpositioner i stater där rättsstaten är svag. De brottsmisstänkta utnyttjar domstolens provisioner i syfte att undgå dess absolut nödvändiga utredningar i relation till brottens allvarlighetsgrad.

Den Internationella brottmålsdomstolen hanterar brott som enligt Robert Cryer anses vara så moraliskt oaccepterbara att det är en angelägenhet för hela den globala världen. Dessa brott är grova överträdelser mot människors fundamentala mänskliga rättigheter, människor som ofta redan lever i extremt utsatta situationer.² Antonio Cassese hänvisar till att brotten under domstolens jurisdiktion förkunnas vara så pass universellt oförsvarbara att de representerar överträdelser mot globala värderingar. Domstolens mål är att om en majoritet av stater positionerar sig emot dessa överträdelser i anslutning till den Internationella brottmålsdomstolen, skall det slutligen resultera i att dessa brott upphör.³ Den Internationella brottmålsdomstolens huvudsakliga mål är att eliminera straffrihet. Det stora problemet domstolen står inför är de

¹ Remarks of ICC Prosecutor Fatou Bensouda at the 18th session of the Assembly of States Parties - Seventh Plenary Meeting: Cooperation. (05/12/2019). <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-otp-cooperation.pdf> s. 4, 5.

² Cryer, Robert. Moeckli, Daniel, Shah, Sangeeta, Sivakumaran, Sandesh & Harris, David J. (red.), *International human rights law*, Third edition, Oxford University Press, Oxford, 2018, s. 521.

³ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese’s International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 268.

juridiska normerna som i stora drag har faciliterat straffrihet, normer domstolen behöver arbeta utifrån för att dess arv inte skall bli befläckt av illegitimitet och skenrättegångar.

Brottsmisstänkta går fria på grund av att stater inte utför de nödvändiga arbetsuppgifterna de utlovade då domstolen förlitar sig på samarbetsvilliga parter. Den bristande efterlevnaden av Romstadgan reflekterar de djupt rotade problemen som uppstår när en institution vars mål är förändring möter motsättningar från individer vid maktpositioner, individer vars mål är att solidifiera sin egen makt. Det här arbetet identifierar de försvarsstrategier brottsmisstänkta använder sig utav i syfte att undgå domstolens utredningar samt utforskar eventuella juridiska remedium. Dessa remedium skall inte bara spegla samhällets ideologiska utveckling utan skall även ta den Internationella brottmålsdomstolen allt närmare det paradigmskifte vars resultat är eradikeringen av global straffrihet.

Detta arbete presenterar inledningsvis problemformuleringen, syftet och frågeställningen som representerar varför den här uppsatsen behöver skrivas. Därefter vilka riktlinjer, i enlighet med internationell rätt, urvalet av material har följt samt hur detta arbete avgränsar sig. Sedan kommer en redogörelse av uppsatsens teoretiska ramverk vilket är skandinavisk rättsrealism som aktualiserades av rättsteoretikern Alf Ross. Skandinavisk rättsrealism innebär att juridikens interna och externa förhållanden skall tas i beaktning vid beslutsfattande, det vill säga, att legitima juridiska normer skall bevaras samtidigt som besluten skall tillfredsställa samhällets behov samt reflektera samhällets ideologiska utveckling. Jakob V. H. Holtermann och Mikael Rask Madsens vetenskapliga artikel klargör hur skandinavisk rättsrealism kan göra den internationella rätten inte bara begriplig utan att teorin även kan fungera i egenskap av en ledstjärna vid framtida beslutsfattande. Suzanne Egan redogör den juridiska doktrin metoden vilket är detta arbetets metodval. Metoden överensstämmer med hur skandinavisk rättsrealism eftersträvar att vara mer än endast traktattolkning. Målet är inte endast att förklara vad lagen är utan att se bortom den, se var den brister, hur den påverkar människors liv samt hur den kan ändras så att lagen faktiskt gynnar lagens övergripande mål.

Forskningsöversikten inleds med Martti Koskenniemis kritiska överväganden gällande internationell rättvisa där domstolens makt och den åtalades rättigheter står i evig motsättning. Brottsens allvarlighetsgrad kräver en dom då de är en så pass grov överträdelse mot mänskliga rättigheter att det är en internationell angelägenhet. De misstänkta behöver även erbjudas utrymme att försvara sig med hjälp av att presentera sin version av händelserna som

oundvikligen kommer relativisera individens inblandning. Forskningsöversikten presenterar sedan fundamentala provisioner inom den Internationella brottmålsdomstolen som är centrala för domstolens inledande utredningar. Dessa provisioner är domstolens jurisdiktion samt komplementaritetsprincipen och båda två är starkt förankrade i den internationella rättens juridiska traditioner. Provisionerna förser domstolen både med internationell legitimitet och juridiska hinder. Brottsmisstänkta utnyttjar dessa hinder som deras försvarsstrategier vilket kräver att domstolen ständigt förändrar sig genom nya juridiska remedium för att försäkra sig om Romstadgans upprätthållelse. *Pro forma* är ett centralt begrepp inom detta arbete och introduceras i sektion 3.3. Begreppet representerar en av de avgränsningar arbetet gör genom att fokusera på statsparter till Romstadgan och inte teoretisera hur Romstadgan skall upprätthållas för icke-parter. *Pro forma* innebär kortfattat att även om stater ratificerat Romstadgan är det ingen kausalitet att dessa stater arbetar för Romstadgans upprätthållelse. De utnyttjar snarare Romstadgans likväl traktaträttens provisioner för att undgå domstolens utredningar och de kan under dessa förhållanden hävda att det existerar ett samarbete på pappret även om samarbetet lyser med sin frånvaro i praktiken. Stater använder sin erhållna makt från det villkorliga *pro forma* samarbete för att beskydda sina inhemska förövare. Relationen mellan domstolen, stater och individen är komplex. Individerna som riskerar åtal innehar ofta maktpositioner inom stater där rättsstaten är svag, individen har då stor handlingsfrihet i hur staten skall agera. Statens vilja samt aktioner reflekterar individens vilja och intressen.

En specifik provision har identifierats som en återkommande försvarsstrategi i kombination med komplementaritetsprincipen. Provisionen är förbudet mot rättegångar *in absentia*, det vill säga, att själva rättsprocessen kräver den åtalades närvaro för att kunna fortlöpa. Rättegångar *in absentia* har varit ett ständigt debatterat ämne då en fördröjd rättsprocess riskerar att underminera den Internationella brottmålsdomstolens globala inflytande. Däremot riskerar en urholkning av provisionen mot rättegångar *in absentia* att få förödande konsekvenser för de vittnen som deltar i rättsprocessen och i förlängning är denna provision avgörande för utredningens verkställning. Situationen i Kenya identifierades tidigt som ett exempel på hur stater använder *pro forma* som försvarsstrategi där de åtalade fördröjde domstolens utredningar och sina rättegångar genom konstanta överklagningar samt mobilisering av internationell opposition mot den Internationella brottmålsdomstolen. Domstolens behov av fungerande välvilliga stater som utför dess dagliga arbetsuppgifter, till exempel arresteringar och bevis

insamling, kopplat med de misstänkta politiska makt resulterade i övergrepp i rättssak. Övergrepp i rättssak definieras i 17 kap. 10 § 1 st. Brottsbalk (1962:700). Begår man övergrepp i rättssak innebär det att man med våld eller hot om våld angriper någon för att de gjort en anmälan, fört talan eller i det här fallet avlagt vittnesmål. De deltagande vittnens liv riskerades till den graden att de en efter en frånsade sig sitt deltagande, det resulterade i att de misstänkta frikändes och domstolens första ytterst historiska *in proprio muto* utredning lades ned.

Arbetets rättsvetenskapliga undersökning presenterar inledningsvis relevanta förstahandskällor såsom *Rome Statute of the International Criminal Court* och *Vienna Convention on the Law of Treaties* i relation till att introducera den Internationella brottmålsdomstolens och traktaträttens grundprinciper. Den Internationella brottmålsdomstolens åklagare Fatou Bensouda itererar vikten av ett aktivt samarbete mellan domstolen och stater för att brottens offer skall få erhålla rättvisa. Den Internationella brottmålsdomstolens överläggning angående en eventuell rättegång *in absentia* för Abdallah Banda gällande situationen i Sudan har valts ut då den misstänkte går fortsatt fri till följd av bristande statligt samarbete. Dokumentet refererar upprepat till det misslyckade åtalet mot individer gällande Kenya situationen i relation till beslutet om en rättegång *in absentia* för framtida fall. Domstolens argument och beslut analyseras i linje med skandinavisk rättsrealism samt arbetets övergripande frågeställning. Inspirerat av Fatou Bensouda's efterfrågan av juridiskt nytänkande för de till synes oövervinnliga juridiska hindrena som fördröjer upprätthållningen av Romstadgan analyseras sedan den Internationella brottmålsdomstolens och Libanon Tribunalens regelverk i relation till rättegångar *in absentia*.

Arbetet avslutas med en analytisk diskussion där argumenten och källorna analyseras med hjälp av det teoretiska ramverket skandinavisk rättsrealism. Syftet av diskussionen är att besvara arbetets frågeställning samt att diskussionen skall bli en del utav den juridiska doktrinen som kan vara vägledande vid beslutsfattande gällande situationer i relation till arbetets problemformulering.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning

Den här uppsatsens huvudsakliga syfte och problemformulering är att med hjälp av skandinavisk rättsrealism och juridisk doktrin metod identifiera samt sammanställa ett av den Internationella brottmålsdomstolens fundamentala problem, vilket är bristande efterlevnad. Stater och

misstänkta utnyttjar rättsliga provisioner i Romstadgan för att undgå rättvisa samt underminera den Internationella brottmålsdomstolens legitimitet. Målet är att identifiera de framgångsrika försvarsstrategier som stater och misstänkta använder sig av i syfte att erhålla straffrihet, samt att identifiera juridiska remedium till dessa strategier genom att analysera primärmaterial från den Internationella brottmålsdomstolen och internationellt erkända traktat.

Individer vid makt har haft stor handlingsfrihet i hur de agerar utan några reella konsekvenser. Risken av åtal skall då tillföra eventuella förbrytare med ett incitament att inte begå grova överträdelser mot mänskliga rättigheter. Detta incitament skall förhoppningsvis bidra till att individer i svaga rättsstater använder sig utav alternativa tillvägagångssätt än våld för att säkra sin egna makt i samhället. Alternativa tillvägagångssätt som att exempelvis främja demokrati och mänskliga rättigheter.

Ett mer långsiktigt syfte för uppsatsen är att den skall bli ett tillskott till den juridiska doktrinen, en subsidiär rättskälla som kan användas vid avgörandet för framtida domslut och direktiv.

Frågeställningen för arbetet är: Lär sig domstolen av sina tidigare misslyckade utredningar eller är juridiska normer och sedvana i internationell rätt ett hinder för stort att övervinna för att tillföra substantiell rättvisa till brottens offer och således eradikera straffrihet?

1.2 Material och avgränsningar

Suzanne Egan poängterar mycket riktigt att en vetenskaplig text inom området människorätt behöver analysera lämpliga källor i relation till arbetets syfte och problemformulering. Den juridiska doktrin metoden kräver användandet samt analyserandet av auktoritativa texter vilka är instrumentala till det rättsliga området som skall undersökas. Källorna behöver inte nödvändigtvis vara förstahandskällor utan forskaren kan även använda sig utav sekundärlitteratur som ett komplement ifall det finns brist på prejudikat, när traktaten är bristfälliga och när domsluten saknar tillfredsställande resonemang. Där doktrinen brister kan forskaren använda sig av sekundärkällor men det är instrumentalt att betänka dess resonemang i relation till dess slutsats. Forskaren behöver även överväga textens auktoritet samt huruvida legitim dess användning är för sin egna forskning.⁴

⁴ Egan, Suzanne. McConnell, Lee & Smith, Rhona K. M. (red.). "The doctrinal approach in international human rights law scholarship", *Research methods in human rights*, Abingdon: Oxon, 2018, s. 31-33.

Materialet som arbetet utgår ifrån är i enlighet med artikel 38(1)⁵ i den Internationella domstolens statut. I internationell rätt är universellt accepterade källor internationella konventioner, internationell sedvanerätt, generella principer som tillämpas i civiliserade nationer, prejudikat från erkända institutioner och subsidiära källor såsom skrivelser från respekterade samt kvalificerade författare och förlag.

Uppsatsens avgränsningar sker i linje med den Internationella domstolens statut angående accepterade rättskällor, vilket är ett fokus på den Internationella brottmålsdomstolens arbete när icke-samarbetsvilliga statsparter använder sig av domstolens juridiska hinder för att bilda en försvarsstrategi. Kenya situationen behandlas då de åtalade innehar en nationell maktposition och har då stora resurser tillgängliga som användes i syfte att undgå åtal samt fällande dom. De framgångsrika försvarsstrategierna i Kenya fallet har blivit en slags manual som icke-samarbetsvilliga parter och åtalade kan utnyttja i framtida utredningar, det är således nödvändigt att även identifiera möjliga juridiska remedium. Undersökningen sker i linje med det teoretiska ramverket skandinavisk rättsrealism då domstolens arbete efter imploderingen av dess åtal mot individerna i Kenya reflekterar en vilja att identifiera både problem och remedium för att tillföra substantiell rättvisa. Det engagemanget illustrerar vikten av juridiskt nytänkande i takt med att samhällets normer förändras i syfte att göra det juridiskt otänkbara i relation till internationell rätt, att eliminera straffrihet och bristande efterlevnad.

1.3 Forskningsetiska bedömningar

Detta arbete har utförts i enlighet med god vetenskaplig sed. Det material arbetet baserar sig på är väl utvalt då källorna är av relevans till arbetets problemformulering, syfte och frågeställning. Samtliga domstolsdokument är offentligt tryck och tillgängligt för allmänheten.

Brottsmisstänkta som nämns vid namn anonymiseras inte då individerna är offentliga personer och även nämns vid namn i de källorna arbetet baserar sig på. Valet att inte kompromettera individernas inblandning likställs med faktumet att brotten kräver en viss nivå av ansvarsskyldighet där generella benämningar inte tillför rättvisa till brottsoffren eller brottens vittnen. Arbetet är dock ingen fallstudie av en specifik situation utan kommer även använda sig utav generella benämningar då arbetets mål är att användas som vägledning vid fall vars händelseförlopp ännu inte har inträffat.

⁵ *Statute of the International Court of Justice*, 31 August 1965, art. 38(1).

2. Teori och metod

2.1 Skandinavisk rättsrealism i relation till internationell rätt

Det genomgripande teoretiska ramverket detta arbete resonerar utifrån är skandinavisk rättsrealism (New Legal Realism), vilket aktualiserades av Alf Ross. Det är ett ramverk som enligt Jakob V. H. Holtermann och Mikael Rask Madsen är specifikt anpassningsbart till internationell rätt då teorin både fokuserar på de interna och de externa förhållandena i juridisk teori. Teorin bidrar till en komplex analys där den inte endast fokuserar på lagens innehåll utan arbetar utifrån ett helhetsperspektiv som undersöker vad lagens legitimitet egentligen är i relation till samhällets normer och de reella konsekvenser som följer ett juridiskt beslut.

Inom skandinavisk rättsrealism existerar det två nödvändiga centrala legitimitetsbegrepp vilket är det axiologiska och det empiriska. Det axiologiska fokuserar på etiska värden som rättfärdigar lagar och domslut medans det empiriska undersöker lagarnas samt domslutens effekt i samhället. Alf Ross definierar begreppen som norm-deskriptiv respektive norm-expressiv, juridisk doktrin är norm-deskriptiv då det teoretiskt behandlar normer till skillnad från det norm-expressiva som består av normer. Till skillnad från traditionella rättspositivister håller skandinaviska rättsealister en empirisk position där de observerar de interna förhållandena. Metodikens fokuspunkt skall vara på att förklara det externa beteendet hos institutioner och tjänstemän med hjälp av att referera till en norm-deskriptiv juridisk doktrin. Det är ett integrerat teoretiskt ramverk som inte rättfärdigar lagar och doktrin i egenskap av obefläckad axiologisk legitimitet. Fokuset på externa förhållanden bidrar till en instrumental undersökning av den internationella rättens legitimitet och effektivitet, eftersom att internationell rätt är relativt instabil i jämförelse med den nationella rätten. Den internationella rätten har en mångkulturell natur där olika synsätt på rättvisa samt juridiska traditioner producerar en osäkerhet i hur domslut skall fattas och vilka juridiska traditioner skall bevaras i en instabil, ostrukturerad internationell struktur.⁶

⁶ Holtermann, Jakob V.H, and Mikael Rask Madsen. "European new legal realism and international law: how to make international law intelligible." *Leiden Journal of International Law*, vo. 28, no. 2, 2015. s. 211-212, 214-222.

Enligt Holtermann och Madsen kan internationell rätt vara det perfekta området att tillämpa skandinavisk rättsrealism, på grund av att dess institutioner inte har blivit separerade från den politiska sfären. Bristen av rådande prejudikat bidrar till att den internationella rätten förlitar sig exklusivt på traktatolkning, och traktatolkning är i sin tur en representation av juridiska normer. Dessa aspekter och den internationella rättens föränderliga natur bidrar till att den skandinaviska rättsrealismens analytiska ramverk ges möjligheten att förklara internationella institutioners beteende och således göra den internationella rättens praxis begriplig.⁷

Martti Koskenniemi åberopar liknande argument i sitt bidrag till antologin *International Law*. Martti Koskenniemi beskriver att när man ska förklara den internationella rättens syfte, är det nödvändigt att betrakta den internationella rättens jämlöpande samarbete och konflikter. Martti Koskenniemi argumenterar i liknande spår som Holtermann, Madsen och Ross där den egentliga skillnaden är semantik då författarna inte använder sig av en exakt samstämmig terminologi. Istället för externa och interna förhållanden har Koskenniemi givit de benämningarna pragmatism och formalism. Pragmatismen uppstår då människor har en tendens att värdera en regels övergripande syfte över regeln i sig, om inte regeln då uppfyller sitt mål bör den därmed förändras. Däremot är en viss nivå av formalism nödvändig då det tillför ett formellt regelverk som representerar samhällets standard, ett komplett åsidosättande av den formella strukturen leder oundvikligen till omständigheter som rättfärdigar människorättsbrott. Koskenniemi framhäver Bush regimens invasion av Irak år 2002 som ett exempel på hur pragmatism resulterade i en olaglig invasion som även bidrog till destabiliseringen av mellanöstern och konflikterna som kom därefter.⁸

Martti Koskenniemi hänvisar till att internationella juristers arbete fokuserar till stor del på en pragmatisk övervägning av olika intressen, det vill säga vilka artiklar som skall tillämpas och när dess undantag tillämpas i syfte att främja traktatets övergripande mål. Dessa undantag tillämpas genom juristernas tillämpning av formella rättstraditioner för att slutligen finna en balans mellan rättvisa, frihet, säkerhet, stabilitet och förändring.⁹ Detta arbetets undersökning kommer till stor del bestå av den Internationella brottmålsdomstolens övervägning av dess

⁷ Holtermann, Jakob V.H, and Mikael Rask Madsen. "European new legal realism and international law: how to make international law intelligible." *Leiden Journal of International Law*, vo. 28, no. 2, 2015. s. 229.

⁸ Koskenniemi, Martti. Evans, Malcolm D. (red.), "What is International Law for?", *International Law*, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2018. s. 34-36.

⁹ Koskenniemi, Martti. Evans, Malcolm D. (red.), "What is International Law for?", *International Law*, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2018. s. 37.

provisioner och konsekvenserna av att provisionen utnyttjas som en försvarsstrategi av de åtalade. Arbetet analyserar även de eventuella konsekvenserna som tillkommer när man bortser från det formella regelverket och tillämpar provisionens undantag.

Nedan följer en redogörelse av Alf Ross presentation av vilka överväganden som skall göras vid ett pragmatiskt åsidosättande av djupt rotade arkaiska och förlegade provisioner till favören av nya rättstraditioner som speglar samhällets ideologiska utveckling.

2.1.1 Centrala överväganden inom den skandinaviska rättsrealismen

Arbetet att analysera och slutligen inrätta långvariga rättsliga bestämmelser kräver ett flertal centrala överväganden för att underlätta domarens och lagstiftarens arbete. Det förflutna har däremot visat att sådana moraliskt oföränderliga lagar har med tiden förändrats i takt med att samhällets och människornas egna normer samt fördomar har utvecklats. Ett annat centralt övervägande utöver moralisk absolutism är det psykologiska övervägandet. Livets skiftande öden och osäkerhet bidrar till en längtan till en evig förståelse i syfte att frånsäga sig ansvarsskyldigheten som medföljer tillämpningen av juridiska beslut. Det är betryggande att kunna förlita sig på tidigare praxis i syfte att upprätthålla tidigare universellt accepterade principer och bevara tron om att vårt agerande är oberoende från vår egna diskretion. Alf Ross refererar till att det psykologiska övervägandet är ett rättsligt medvetande. Lagen är legitimt bindande och riskerna som ett brott mot tidigare normer medför, bidrar till att man naturligt respekterar lagens legitimitet utan någon eftertanke på dess ideologiska ursprung. Det politiska övervägandet är det tredje centrala övervägandet och hänvisar till att specifika lagars existens grundar sig i att det är en ideologisk fördel som statstjänstemän, religiösa ledare samt jurister upprätthåller för att rättfärdiga sin egna auktoritetsposition. Det juridico-teoretiska övervägandet är det fjärde och sista övervägandet. Alf Ross beskriver att det innebär att lagen skall agera i överensstämmelse med människans rättvisepprinciper och kräver då en realistisk analys av kulturella förutsättningar, sedvana samt praktiska behov.¹⁰

Enligt Alf Ross utmynnar samtliga centrala överväganden i idén om rättvisa. Det är lagens högsta princip och ska reflekteras samt mätas gentemot lagarna som undersöks. Idén om

¹⁰ Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 335-336, 340-341, 342, 344.

rättvisa är en generell princip och används för att klassificera ifall domslut samt lagar är rättvisa eller orättvisa. Rättvisa beskriver beteende som är riktigt och sakligt vilket i relation till juridik handlar om ett tillvägagångssätt som står i harmoni med rättsliga och moraliska regler.¹¹

Rättvisebegreppet är inte bara en central aspekt för skandinavisk rättsrealism utan även i relation till den Internationella brottmålsdomstolen. Alf Ross hänvisar till att idén om rättvisa fokuserar på samhällets sociala struktur och dess normer, samt åkallas när juridiska beslut eller provisioner misslyckas. De rättsliga normerna är i behov av en omvärdering och justering i linje med rationella argument angående huruvida besluten gynnar intressena av dess målgrupp. Exempelvis speglade justeringen av abortlagar en förändring av samhällets ideologiska samt politiska positioner. Förståelsen av rättvisa är en slags internaliserad sedvana där juridiska reformer i själva verket inte är mer än interventioner och rättfärdigas till följd av att åberopa rättvisa.

Det kan konkluderas att vid situationer när rationella argument misslyckas kommer rättvisebegreppet agera som en ledstjärna där man håller fast vid kulturella traditioner samtidigt som samhällets teknologiska och sociala utveckling framtingar juridisk innovation där lagar ständigt behöver justeras i linje med samhällets ideologiska förändring. Detta påvisas utifrån att jurister arbetar i högst politiska sammanhang och behöver ständigt justera lagar i takt med samhällets ideologiska förändringar, samtidigt som dessa lagar skall bevara interna juridiska normer måste de även tillfredsställa det externa samhällets nya behov.¹²

2.1.2 Formalism, pragmatism och anti-formalism

Martti Koskenniemi presenterar faktumet att vi lever just i en era av anti-formalism. Det betyder att det existerar just nu en tradition av att kritisera interna mekanismer till favören av transformering, att förkasta förlegade redan existerande lagar när de inte längre fyller funktionen som de var menade att göra. En fokuspunkt är att det ska vara möjligt att avvika från en etablerad rättslig norm vid behov och om avvikelsen främjar rättvisan i sig, därav är det nu ett krav att rättsliga normer inte endast skall vara accepterade och effektiva utan även att normen innehar validitet. Genom att eftersträva rättsliga normernas validitet undviker man aktivt riskerna som obehindrad pragmatism medför, normerna är därav skyddade från subjektiv kritik. Koskenniemi hänvisar till att man behöver i sin analys förena logiken av formalism och instrumentalism samt

¹¹ Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 347, 354.

¹² Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 456, 462, 465, 466

att erkänna att formalism sällan är helt formell då de interna förhållandena grundar sig i subjektiva preferenser. Pragmatism eller instrumentalism i sin strävan att uppnå sina mål genom lagar är inte heller helt användningsbara då ett sammanhängande formellt regelverk existerar som etablerar en beteendestandard som sedan bildar nya rättsliga normer. Obehindrad handlingsfrihet där aktioner tas i syfte att kortsiktigt lösa juridiska problem när de uppstår bidrar till att det finns för många valmöjligheter för att det ska vara möjligt att etablera nya rättsliga normer.¹³

Martti Koskenniemi avslutar sitt kapitel i antologin genom att svara på vad den internationella rättens syfte är. Den internationella rättens syfte är att främja de värderingar som makt innehavarna vill se i världen samtidigt som den internationella rätten ger de som exkluderas från samhället en röst. Den internationella rätten används i den senare nämnda aspekten som ett kraftfullt verktyg i kritiken mot repressiva regimer. Det är mellan dessa aspekter som är högst paradoxala som internationella jurister och skandinaviska rättsrealister utför sin verksamhet. Den internationella rätten och människorättsregimen har en tendens att vara utopiskt grundad i och med fokuset på subjektiva begrepp som rättvisa, fred, säkerhet och mänskliga rättigheter som har olika betydelser beroende på vem betraktaren är. Koskenniemi citerar juristen Carl Schmidt som sade *“Whoever invokes humanity wants to cheat”* angående utnyttjandet av abstrakta humanitära argument vars syfte är att demonisera sina politiska motståndare. Däremot är inte åberopandet av värdegrundsord som fred och rättvisa helt illegitimt. Vad exempelvis begreppet rättvisa innebär ligger i betraktarens ögon men användningen av rättvisebegreppet är nödvändigt i den internationella rätten och för arbetet som internationella jurister utför. Åberopandet av rättvisa bidrar till möjligheten att vara kritisk till förlegade lagar som inte längre uppfyller sin funktion. Det är mellan lag och rättvisa som internationella jurister utför sin operativa verksamhet, mellan lagens absoluta makt och samhällsförändring.¹⁴

2.2 Juridisk doktrin metod

Metoden som den här uppsatsen arbetar utifrån är juridisk doktrin metod, vilket kan verka paradoxalt i relation till att det teoretiska ramverket anser att metoden är otillräcklig. Alf Ross

¹³ Koskenniemi, Martti. Evans, Malcolm D. (red.), “What is International Law for?”, *International Law*, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2018. s. 34-41.

¹⁴ Koskenniemi, Martti. Evans, Malcolm D. (red.), “What is International Law for?”, *International Law*, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2018. s. 42-43, 47.

anser att den juridiska doktrin metoden är otillräcklig då den arbetar utifrån abstrakta ideer angående rättsliga direktiv samtidigt som den ignorerar människor som behöver leva under lagarna. Det är en norm-deskriptiv metod men det är en nödvändig aspekt för den skandinaviska rättsrealismen då den reella vardagen och normer inte är två separata sfärer utan snarare två sammanlänkade aspekter som speglar samma verklighet.

Doktrinens uppgifter enligt Alf Ross är att identifiera det ideologiska innehållet i rättsliga normer som används av jurister världen över för att tolka samt tillämpa nya lagar och direktiv. Doktrin är däremot otillfredställande då de som tolkar samt tillämpar lagar och direktiv inte är exklusivt motiverade av normer, utan snarare av externa sociala faktorer som exempelvis att hävda sin politiska makt på den internationella scenen eller för att säkra sin egna överlevnad. Alf Ross påpekar att det finns en vilja att juridisk doktrin även skall behandla de externa förhållandena i sin analys, metoden ska vara trogen till sitt ursprung av att granska lagar utifrån normer och således erbjuda lösningar som gynnar både lagstiftare och människorna som lever under deras lagar. Ett exempel på en sådan utveckling är när domare bortser från förlegade regler då de inte längre speglar verklighetens behov eftersom att människors värderingar och åskådningar har förändrats med tiden, en ovillkorlig tillit till tidigare praxis är en överskattning på formell rättvisa där den substantiella rättvisan går lidande.¹⁵

Suzanne Egan presenterar juridisk doktrin metod genom att beskriva att den mest grundläggande samt fundamentala frågan som skall besvaras är vad lagen är. Juridisk doktrin metod söker klarhet och koherens i rättskällor vilka är av relevans till det ämnet som undersöks. Metoden eftersöker lärdomar genom att förflytta sig från juridikens svartvita text samt strikta tolkning till att erhålla ett kritiskt synsätt, och således markera eventuella oförenligheter samt att erbjuda förslag på juridiska reformer eller omtolkning i syfte att förbättra de redan existerande normerna. Den numera reform-orienterade juridiska doktrin metoden fokuserar inte endast på att identifiera vad lagen är utan även hur den kan ändras samt vad den bör vara.¹⁶ Suzanne Egan hänvisar till att doktrin forskning skall hålla sig inom ramverket för det ämne som undersöks och poängterar att när det gäller forskning angående internationell människorätt ska forskningen följa de normer som existerar inom det organet som undersöks samt organets styrande traktat. Det blir ett problem eftersom att språket i traktaten ofta är tvetydiga och generella vilket försvårar arbetet

¹⁵ Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 27-28, 93.

¹⁶ Egan, Suzanne. McConnell, Lee & Smith, Rhona K. M. (red.). "The doctrinal approach in international human rights law scholarship", *Research methods in human rights*, Abingdon: Oxon, 2018, s. 25, 27-28.

gällande staternas ansvarsskyldighet då tvetydigheten bidrar till en kultur av subjektiv tolkning. En tolkning som anpassas till staternas intressen snarare än traktatens upprätthållelse.¹⁷ Avslutningsvis understryker Suzanne Egan att den juridiska doktrin metoden agerar som ett komplement till empirisk forskning då den beskriver de juridiska normerna den empiriska forskningen baserar sig på.¹⁸

3. Forskningsöversikt

Forskningsöversikten är en sammanställning av sekundärkällor som är av relevans till undersökningens innehåll och grunden som arbetets frågeställning baserar sig på. Inledningsvis introduceras den moraliska skyldigheten det internationella samhället har att åtala på individnivå när dessa individer begår de hänsynslösa brotten inom domstolens jurisdiktion. Därefter presenteras den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion samt komplementaritetsprincipen som är centrala aspekter av domstolens juridiska arbete. Vad domstolens jurisdiktion innefattar är avgörande för möjliga utredningar och kommande åtal. Komplementaritetsprincipen är en sund provision i grunden när det gäller samarbetet med välvilliga aktörer, men på grund av att den Internationella brottmålsdomstolen ofta utreder individer vid maktpositioner kan denna provision användas för att fördröja samt undgå utredningar och åtal. Den Internationella brottmålsdomstolens statsparter erhåller möjligheten att utnyttja domstolens provisioner för sin egna vinning genom sitt medlemskap, det villkorliga samarbetet och erkännandet av domstolens jurisdiktion kallas för *pro forma*. Ett praktexempel på hur individer i maktpositioner utnyttjar den Internationella brottmålsdomstolens provisioner presenteras i sektion 3.4. Nästkommande sektion presenterar och problematiserar vikten samt innebörden ett åtal bidrar med efter att brotten har begåtts.

¹⁷ Egan, Suzanne. McConnell, Lee & Smith, Rhona K. M. (red.). "The doctrinal approach in international human rights law scholarship", *Research methods in human rights*, Abingdon: Oxon, 2018, s. 34-35.

¹⁸ Egan, Suzanne. McConnell, Lee & Smith, Rhona K. M. (red.). "The doctrinal approach in international human rights law scholarship", *Research methods in human rights*, Abingdon: Oxon, 2018, s. 41.

3.1 Den moraliska skyldigheten att åtala

Martti Koskenniemi framför att åtala grova överträdelser mot mänsklig rättigheter är absolut nödvändigt samtidigt som förbrytarna ges möjligheten under rättsprocessen att manipulera händelseförloppet till sin egna favör. Kritiska överväganden är nödvändiga för att illustrera hur till synes oöverbärliga juridiska hinder kan vara, men att dessa hinder är absolut nödvändiga att övervinna för att rättvisan ska segra.

“[h]anging Göring is certainly necessary but totally inadequate. For this culpability ... transcends and destroys all legal order.”¹⁹

Martti Koskenniemi använde detta citat av Hannah Arendt som illustrerar hur ytterst otillräckligt ett åtal är i jämförelse med att allt från tusentals till miljoner människor har förlorat sina liv samt hem. Brotten är så pass hänsynslösa att det nästintill inte är möjligt att begripa den nivån av ondska, men åtal är nödvändigt då det är det enda remediet där sanningen får utrymme att tala. Brotten erkänns och de som bär det största ansvaret kan både försvara sig och stå till svars för deras aktioner som hittills har gått ostraffade.²⁰ Men utrymmet den åtalade får, kan användas för en så kallad ruptur rättegång. I en ruptur rättegång är inte sanningen fokuset utan fokuset ligger på att den åtalade använder rättsprocessen för att attackera sina motståndare och ifrågasätta hela rättegångens legitimitet. Martti Koskenniemi uppmärksammar den eviga paradoxen som hänger över varje utredning inom den internationella straffrätten. Det enda sättet att förmedla en entydig sanning av händelserna är att tysta den anklagade, eftersom att när den anklagade väl får tala ges denne utrymme att utmana sanningen som åklagaren presenterade. Oavsett om individen är oskyldig eller skyldig kommer uppfattningen av den anklagades inblandning förvrängas och relativiseras.²¹

¹⁹ Koskenniemi, Martti. "Between impunity and show trials." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online*, vol. 6, no. 1, 2002. s. 2

²⁰ Koskenniemi, Martti. "Between impunity and show trials." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online*, vol. 6, no. 1, 2002. s. 2

²¹ Koskenniemi, Martti. "Between impunity and show trials." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online*, vol. 6, no. 1, 2002. s. 24, 32.

3.2 Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion och komplementaritetsprincipen

Denna sektion behandlar två centrala juridiska aspekter av domstolens arbete, vilket är dess jurisdiktion och komplementaritetsprincipen. Den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion presenteras genom att beskriva brotten som den Internationella brottmålsdomstolen kan utreda. En av arbetets avgränsningar är att endast behandla ämnet utifrån att undersöka det från statsparternas perspektiv och det är anledningen till varför inte domstolens personella, territoriella eller temporala jurisdiktion behandlas. Därefter introduceras komplementaritetsprincipens innebörd, ursprung, fördelar samt problem.

Den största händelsen i modern tid gällande internationell straffrätt är grundandet av den Internationella brottmålsdomstolen. Domstolen utkräver ansvar för de grävsta människorätts överträdelserna, en ansvarsskyldighet vars resultat är åtal på individnivå. Problemet med domstolens jurisdiktion är dock att domstolen endast är ett komplement till det nationella rättssystemet. De huvudsakliga brotten som den Internationella brottmålsdomstolen har jurisdiktion över artikuleras i artikel 5²² i Romstadgan vilket är det styrande dokumentet för den Internationella brottmålsdomstolen. De brotten som inkluderas är brott mot mänskligheten, folkmord och krigsförbrytelser. Robert Cryer beskriver att dessa brott är av relevans till den Internationella brottmålsdomstolen och till internationell straffrätt då de anses vara helt oacceptabla, på grund av brottens internationella natur hotas den globala freden då brotten anses stå över de enskilda staternas jurisdiktion.²³

Problemet med domstolens jurisdiktion är dock att domstolen endast är ett komplement till det nationella rättssystemet. Komplementaritetsprincipen har bidragit till kontroversiella beslut och oklarheter när det kommer till det praktiska åtalet av grova människorättsbrott då domstolen endast kan åtala när staten antingen inte kan utföra utredningen eller när staten är ovillig att utföra en utredning.²⁴ Antonio Cassese beskriver att komplementaritetsprincipen finner sin grund på universellt accepterade begrepp inom internationell rätt som

²² *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 5.

²³ Cryer, Robert. Moeckli, Daniel, Shah, Sangeeta, Sivakumaran, Sandesh & Harris, David J. (red.), *International human rights law*, Third edition, Oxford University Press, Oxford, 2018, s. 521.

²⁴ Cryer, Robert. Moeckli, Daniel, Shah, Sangeeta, Sivakumaran, Sandesh & Harris, David J. (red.), *International human rights law*, Third edition, Oxford University Press, Oxford, 2018, s. 534. ; *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 17(1).

statssoveränitet och territorialitetsprincipen vilket kan summeras av de latinska begreppen *locus delicti commissi* och *forum conveniens*. Det innebär att brottet skall hållas till rätta där brottet har begåtts och att den staten är den mest passande platsen att hålla rättegången. Den Internationella brottmålsdomstolen kan på grund av dessa principer få svårigheter att ställa de ansvariga för människorättsbrott inför rätta.²⁵ Det finns däremot praktiska fördelar med komplementaritetsprincipen. Domstolen har begränsade resurser och komplementaritetsprincipen hindrar domstolen från att överväldigas med fall från hela världen. Staten där brottet begicks är även bättre utrustade när det angår insamlingen av bevismaterial, att inrätta kontakt med offer och vittnen samt så har staten även möjligheten att arrestera den åtalade samtidigt som statssoveräniteten respekteras i syfte att främja internationell fred.²⁶

Komplementaritetsprincipen innebär att domstolen endast kan hävda sin jurisdiktion när staterna inte kan eller är ovilliga att utföra utredningen. Kriterierna för ovillighet beskrivs i artikel 17(2)²⁷ vilket innebär att det nationella rättssystemet aktivt skyddar individen från att ställas inför rätta för brotten inom den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion som artikuleras i artikel 5.²⁸ Det vill säga om det sker icke rättfärdigad fördröjning i rättsprocessen med uppsåt att inte skipa rättvisa eller om rättsprocessen inte är oberoende samt opartisk och kopplas an till ett uppsåt att inte föra personen i fråga till rättvisa. Courtney Hillebrecht och Scott Straus förklarar att domstolen har etablerat sig som en instrumental aktör i det internationella rättvise projektet med sina 123 medlemsstater. Den Internationella brottmålsdomstolen förlitar sig helt på staternas samarbete i dess mission då domstolen likt andra tribunaler och människorätts traktat saknar auktoriteten att utkräva upprätthållelse av Romstadgan. Staternas engagemang varierar från att inte samarbeta alls till att helt acceptera domstolens makt, även om de har ratificerat Romstadgan. Det här arbetet fokuserar således på den gyllene mittenvägen många stater tar där de delvis samarbetar, där de är en del av rättsväsendet och samtidigt aktivt arbetar emot domstolen inom dess juridiska ramverk för att säkra sin egen säkerhet. Detta varierande engagemang kallas för *pro forma* samarbete. Även

²⁵ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 274-275

²⁶ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 298.

²⁷ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 17(2).

²⁸ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 5.

om domstolens jurisdiktion klargörs i dess stadga så är samarbetsprocessen för ansvarsutkrävande allt annat än tydlig och detta samarbete är en fullständig instrumental aspekt för domstolens dagliga arbete. Den Internationella brottmålsdomstolen förlitar sig helt på staternas arbete med att till exempel arrestera misstänkta, få tillgång till offer och vittnen samt att etablera fältkontor.²⁹ Avslutningsvis summerar William Schabas motsättningarna mellan komplementaritetsprincipen, nationell rättvisa och internationell rättvisa:

“As originally conceived, the term ‘complementary’ may be somewhat of a misnomer, because what is established is a relationship between international justice and national justice that is far from ‘complementary’. Rather, the two systems function in opposition and to some extent with hostility *vis-à-vis* each other.”³⁰

I nästkommande sektion behandlas provisionen mot rättegångar *in absentia* eftersom att provisionen utgör en stor del utav arbetets rättsvetenskapliga undersökning där en eventuell rättegång i den åtalades frånvaro behandlas i samband med att individen aktivt undgår domstolen.

3.2.1 Rättegång *in absentia*

Rättegångar i den åtalades frånvaro kallas för rättegångar *in absentia* och som denna sektion belyser har provisionen uppmärksammats i otaliga debatter inom den internationella rätten då det är en sammanställning av olika rättssystem där alla har varierande syn på rättegångar *in absentia*. Rättegångar *in absentia* är generellt sätt förbjudet enligt Romstadgan men det finns trots det sunda juridiska argument för varför eventuella reformer gällande denna provision skall inrättas och det finns även sunda argument för varför förbudet skall hållas intakt. Vad som enligt detta arbete är avgörande inför ett sådant beslutsfattande är om förbudets urholkning bidrar till utökad substantiell rättvisa eller om det riskerar att tillföra mer lidande till världen och rättsprocessens deltagare. Rättegångar *in absentia* kommer utgöra en del utav arbetets undersökning i sektion 4.3 och 4.3.1 där den Internationella brottmålsdomstolen resonerar kring möjligheten för en *in absentia* process när en misstänkt medvetet undviker domstolen och vad en sådan process reellt har för inverkan.

²⁹ Hillebrecht, Courtney, and Scott Straus. "Who Pursues the Perpetrators: State Cooperation with the ICC." *Human Rights Quarterly*, vol. 39, 2017. s. 162-166.

³⁰ Schabas, William A. *An introduction to the international criminal court*. New York: Cambridge University Press, 2011. s. 190-191.

Sedan Romstadgans skapelse har en provision varit roten till en oräknelig mängd juridisk doktrin. Provisionen är artikel 62³¹ som förbjuder att en rättegång *in absentia* får hållas, det vill säga att den anklagade behöver vara närvarande under själva rättsprocessen. Tidigare sektioner har behandlat den Internationella brottmålsdomstolens komplementaritetsprincip och att domstolen behöver förlita sig på sina medlemsstater att utföra rättsprocessens mest fundamentala arbetsuppgifter. Gary J. Shaw problematiserar förbudet mot rättegångar *in absentia* med hjälp av att belysa hur beroende den Internationella brottmålsdomstolen är av välvilliga stater som är dedikerade till Romstadgans upprätthållelse. Stater väljer av olika anledningar att inte samarbeta med domstolens arbete, därav är domstolen helt maktlösa i utförandet av deras utredningar samt dagliga arbete. En försening eller utebliven rättsprocess riskerar att underminera domstolens status som en kraftfull samt inflytelserik global aktör. Gary J. Shaw argumenterar för ett mer proaktivt arbete från den Internationella brottmålsdomstolen, exempelvis att anordna rättegångar *in absentia* för att undvika fortsatt urholkning av Romstadgans reella globala påverkan. Rättegångar *in absentia* uppmärksammades under förhandlingarna för Romstadgan. Vissa stater ansåg att rättegångar *in absentia* var gagnlösa och hade resulterat i överträdelser mot människorätts traktat som garanterar den anklagades rätt att närvara vid sin egna rättsprocess. Andra stater förde argumentet att rättegångar *in absentia* i själva verket är nödvändiga för domstolens effektivitet. Shaw anser i sin artikel att rättegångar *in absentia* är en nödvändig provision då en officiell deklARATION av skuld kan ge incitament till staternas skyldighet att utföra domstolens praktiska arbetsuppgifter, exempelvis att arrestera samt överlämna förbrytaren.³²

Antonio Cassese proklamerar att den åtalades närvaro är generellt sätt nödvändig men inte absolut i de fall då den berörda personen frivilligt avsäger sig rätten att närvara eller i de fall den åtalade vid upprepade tillfällen avbryter rättegången och således blir tvingad att avlägsna sig.³³ Debatten angående rättegångar *in absentia* grundar sig i de djupgående ideologiska skillnaderna mellan inkvisitoriska och kontradiktoriska rättssystem som styr olika länder, som alla närvarade under förhandlingarna gällande Romstadgans struktur samt innehåll. Rättegångar *in absentia* är däremot inte helt förbjudet oavsett vilken rättviseteori som styr den nationella rättsprocessen, och internationella organ samt traktat påvisar denna nyanserade provision.

³¹ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, article 62.

³² Shaw, Gary J. "Convicting Inhumanity in Absentia: Holding Trials in Absentia at the International Criminal Court." *George Washington International Law Review*, vol. 44, no. 1, 2012, s. 108-109.

³³ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 337-338.

International Convention on Civil and Political Rights och *European Convention on Human Rights* har tolkats att de inte helt utesluter rättegångar *in absentia* baserat på fallets omständigheter och förutsättningar. Tanken bakom att tillåta rättegångar *in absentia* är att rättvise processen inte ska kunnas dikteras av den åtalade till följd av att denne undviker rättvisa i syfte att aktivt motarbeta samt påverka rättsprocessen.³⁴ Shaw hänvisar till att en generell regel inkluderades i Romstadgan, den regeln är att rättegångar *in absentia* inte ska tillåtas med undantaget vid de fall den åtalades närvaro resulterar i upprepade avbrott i rättegångsprocessen. Debatten gällande rättegångar *in absentia* fortsätter än idag angående ifall förbudet hjälper eller stjälper den Internationella brottmålsdomstolen i dess arbete samt ifall en potentiell reform är möjlig. Det nuvarande relativt absoluta förbudet mot rättegångar i den åtalades frånvaro skapar en obalans mellan den åtalades rättigheter och offrens rätt till upprättelse samt ett globalt erkännande av förbrytarnas delaktighet i offrens lidande.³⁵

3.3 Pro forma

Sektion 3.2 avslutades med att proklamera att det här arbetet fokuserar på det villkorliga samarbetet som även kallas för *pro forma*. Det innebär att stater samt individer använder sin status som parter till Romstadgan för att undgå åtal och därav erhålla straffrihet för sina aktioner. Statsparter och individer kan utnyttja komplementaritetsprincipen till den graden att de ger skenet av samarbete även om de i själva verket aktivt motsätter sig domstolens arbete inom domstolens juridiska ramverk och den internationella rättens normer. Detta villkorliga samarbete kallas för *pro forma* och är ett centralt begrepp för arbetets fortlöpning då det villkorliga samarbetet ofta är grunden för Romstadgans bristande efterlevnad.

Den Internationella brottmålsdomstolen har till skillnad från *ad hoc* tribunalerna en svagare samarbetsmodell enligt Antonio Cassese. Romstadgan var en produkt av långdragna förhandlingar mellan stater som eftersträvade att säkra sina egna intressen. Romstadgans slutgiltiga provisioner är bland annat att stater inte behöver dela med sig av information de anser kan hota den nationella säkerheten. Det är en provision som Jugoslavientribunalen och Rwandatribunalen inte var bundna av då de inte var ett komplement till det nationella

³⁴ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 357-359.

³⁵ Shaw, Gary J. "Convicting Inhumanity in Absentia: Holding Trials in Absentia at the International Criminal Court." *George Washington International Law Review*, vol. 44, no. 1, 2012, s. 108-109.

rättssystemet och deras egna kammare kunde avgöra den bedömningen. Cassese berör ännu en svaghet gällande Romstadgans upprätthållande vilket är att staterna inte har någon skyldighet att överlämna vittnen till den Internationella brottmålsdomstolen även om de är skyldiga att utföra bevisinsamling som inkluderar vittnesmål under ed.³⁶ Dessa exempel är ett tecken på återkommande juridiska hinder som icke samarbetsvilliga stater kan använda sig utav vid tillfällena när statens maktelit hotas av åtal för sina människorättsbrott.

Attila Bogdan beskriver att den Internationella brottmålsdomstolen inte är ett substitut för det nationella rättssystemet och att domstolen endast är ett komplement för att undvika inskränkningar på statssuveräniteten. Den Internationella brottmålsdomstolen kan däremot inte fungera utan aktivt stöd från sina medlemsstater och därmed tvingas domstolen förlita sig på sina medlemsstater att effektuera sina arresteringsordrar samt att genomdriva domslut.³⁷ Antonio Cassese anser att absolut statssuveränitet är förlegat och har historiskt sett utnyttjats av stater som var naturligt misstänksamma mot varandra när de inte kunde hållas samman av universella värderingar som mänskliga rättigheter. I dagens internationella samhälle är mänskliga rättigheter ett universellt begrepp och ska ena världens människor samt stater, därav bör stater se bortom sina enskilda behov och samarbeta helt med domstolen då de brotten domstolen har jurisdiktion över anses vara universellt förkastade på grund av dess inhumana samt hänsynslösa natur. Stater är trots det motvilliga samarbetspartners när det gäller deras egna invånare och provisioner i Romstadgan reflekterar den kvarhängande misstänksamheten av Romstadgans statsparter som till synes arbetar för samma ideal.³⁸

Dessa politiska incitament är avgörande för hela rättsprocessen och är fokuspunkten för Courtney Hillebrecht och Scott Straus. Författarna hänvisar till att staternas samarbete är villkorligt och varierar beroende på om det är den sittande regimen eller dess opposition som riskerar eventuella åtal. Staten använder sig utav den Internationella brottmålsdomstolen för sin egna politiska vinning samt har möjligheten att till stor grad diktera domstolens utredningar för att minimera sin egna ansvarsskyldighet. Det är den dragkampen mellan globalt politiskt kapital och ansvarsskyldigheten som bidrar till den varierade hängivelsen, det vill säga *pro forma*

³⁶ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 303-304.

³⁷ Bogdan, Attila. 'The United States and the International Criminal Court: Avoiding Jurisdiction Through Bilateral Agreements in Reliance on Article 98.' *International Criminal Law Review*. Volume 8. Issue 1-2, 2008, s. 5,8.

³⁸ Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013, s. 307.

samarbete. Den nationella politiska eliten är samarbetsvilliga när den Internationella brottmålsdomstolens utredningar gynnar de politiskt och de är tveksamma att uppfylla deras skyldigheter samt att upprätthålla Romstadgan i de situationer där de själva riskerar åtal.³⁹

Fördelarna som medföljer erkännandet av domstolens auktoritet är en hängivelse för både domstolens ideal och mänskliga rättigheter överlag vilket kan ge skenet av politisk välvilja, en välvilja som sedan används som ett förhandlingsobjekt på den internationella scenen. Staterna under utredning av domstolen är ofta låginkomstländer och förlitar sig på bistånd från förmögna stater. En icke samarbetsvillig regim riskerar att skada sitt internationella rykte och en total hängivelse riskerar att alienera sina inhemska anhängare då exempelvis Afrikas överrepresentation vid ett flertal instanser har jämförts med neokolonialism. Det är här den klara fördelen med *pro forma* samarbete kommer in i bilden då en ratificering av Romstadgan är ett åtagande att utreda sina politiska motståndare men det representerar inte ett likvärdigt åtagande att själva riskera åtal.⁴⁰

3.4 *Pro forma* i relation till Kenya situationen

De misstänkta försvarsstrategier och domstolens slutgiltiga misslyckade åtal av förövarna i Kenya situationen har valts ut för detta arbete. Det är ett exceptionellt exempel på hur individer i maktposition presenteras möjligheten att utnyttja domstolens provisioner utifrån djupt rotade juridiska normer. De misstänkta erhåller total straffrihet och i förlängning underminerar domstolens legitimitet som en inflytelserik aktör. De som åtalades utnyttjade försvarsstrategier, strategierna har blivit en slags manual på hur misstänkta framgångsrikt skall undgå domstolens utredningar. Dessa försvarsstrategier har identifierats både av eventuella förbrytare och den Internationella brottmålsdomstolen som stora hinder vilket de misstänkta kan utnyttja och domstolen behöver finna remedium till dessa hinder. Kenya situationens misslyckade åtal används även som ledstjärna i domstolens betänkande gällande en eventuell urholkning av förbudet mot rättegångar *in absentia* under exceptionella omständigheter vilket analyseras i sektion 4.3 samt 4.3.1.

³⁹ Hillebrecht, Courtney, and Scott Straus. "Who Pursues the Perpetrators: State Cooperation with the ICC." *Human Rights Quarterly*, vol. 39, 2017. s. 163-164.

⁴⁰ Hillebrecht, Courtney, and Scott Straus. "Who Pursues the Perpetrators: State Cooperation with the ICC." *Human Rights Quarterly*, vol. 39, 2017. s. 164, 167, 169.

Susanne D. Mueller beskriver relationen mellan den Internationella brottmålsdomstolen och Kenya situationen genom att behandla den aktivt bristande efterlevnaden av Romstadgan utifrån ett politiskt perspektiv då rättsstaten är oerhört svag och traktatets efterlevnad har en direkt korrelation med samhällets politiska respektive ideologiska förutsättningar.⁴¹

Brotten i Kenya klassificeras som brott mot mänskligheten där 1100 människor dog, 300 000 skadades och cirka 600 000 människor blev fördrivna med våld. Den Internationella brottmålsdomstolens förkammare beslutade att väcka åtal mot sex individer, och där ibland Kenyas kommande president Uhuru Kenyatta och vice president William Ruto. Utredningen i Kenya var den första *in proprio motu* utredningen, vilket innebär att utredningen inleddes på åklagarens eget bevåg, till skillnad från att tidigare fall refererades till domstolen från Förenta Nationernas säkerhetsråd eller enskilda stater. De åtalade använde sig konstant under rättsprocessen utav *pro forma* samarbete där de framgångsrikt tillämpade juridiska hinder i syfte att undgå domstolens utredning. Det villkorliga *pro forma* samarbetet resulterade i att den Internationella brottmålsdomstolen tvingades lägga ner sin utredning.⁴²

Uhuru Kenyatta's och William Ruto's effektivaste strategier för att undgå den Internationella brottmålsdomstolens utredning var utnyttjandet av deras nyvunna politiska makt. Mueller hänvisar till ytterligare strategier som exempelvis påverkandet av deltagande vittnen och upprättandet av juridiska hinder i syfte att fördröja rättsprocessen så att själva rättegången inte skedde innan Kenyatta och Ruto vann presidentvalet. Det inhemska politiska klimatet är avgörande för hur framgångsrika den Internationella brottmålsdomstolens utredningar är då den kontinuerligt samarbetsvilliga staten är viktigare än den formella ratificeringen av ett traktat. Den Internationella brottmålsdomstolens åklagare Fatou Bensouda argumenterade att Kenya fallet är domstolens hittills mest utmanande utredning på grund av hur icke samarbetsvillig regimen var. Regimen begick övergrepp i rättsak, tillämpade juridiska hinder och framförallt misslyckades med att hedra sina internationella åtaganden.⁴³

⁴¹ Mueller, Susanne D. Kenya and the International Criminal Court (ICC): politics, the election and the law, *Journal of Eastern African Studies*, vol. 8, no. 1, 2014. s. 25.

⁴² Mueller, Susanne D. Kenya and the International Criminal Court (ICC): politics, the election and the law, *Journal of Eastern African Studies*, vol. 8, no. 1, 2014. s. 27.

⁴³ Mueller, Susanne D. Kenya and the International Criminal Court (ICC): politics, the election and the law, *Journal of Eastern African Studies*, vol. 8, no. 1, 2014. s. 26.

3.4.1 Utredningens misslyckande och dess lärdomar

Tatiana E. Sainati erbjuder en djupgående analys av Kenya fallet och statens *pro forma* samarbete som till slut resulterade i att utredningen imploderade. Utredningens nedläggning är ett tecken på att domstolen behöver omvärdera hur den framgångsrikt skall implementera Romstadgan på den internationella och den nationella scenen i syfte att eradikera straffrihet.

Sainati beskriver likt tidigare skribenter att komplementaritetsprincipen äventyrar domstolens utredningar eftersom att domstolen inte har kraften att genomdriva sin egna verksamhet utan statens assistans. Komplementaritetsprincipen är en paradoxal provision då syftet är att den skall främja samarbete och inkorporering av internationell rätt i det inhemska rättssystemet samtidigt som den skyddar de enskilda staternas statssuveränitet. Domstolens effektivitet mäts inte med hjälp av att undersöka hur många fall den utreder då frånvaron av rättegångar är en positiv konsekvens av Romstadgans efterlevnad då det innebär att staterna utreder brotten. I praktiken har komplementaritetsprincipen varit oerhört ineffektiv gällande inkorporeringen av internationell rätt i det inhemska rättssystemet.⁴⁴ Den Internationella brottmålsdomstolen behöver enligt Sainati utforska alternativa metoder för att säkra Romstadgans upprätthållelse, ett alternativ är att överlåta sina utredningar till regionala domstolar som har visat sig vara effektiva samt är internationellt erkända. Afrikanska Unionens beslut att utöka African Court of Justice and Human and People's Rights jurisdiktion till att utreda människorättsbrott på individnivå är en indikering av hur internationella normer inkorporeras till en inhemsk kontext. Den Internationella brottmålsdomstolen bör referera fall till de regionala domstolarna när de anser det vara lämpligt för att säkra staternas samarbete.⁴⁵

Den Internationella brottmålsdomstolens förkammare nekade Kenyas förfrågan att pröva de åtalade inför det nationella rättsorganet på grund av bristande bevis av en pågående utredning. Afrikanska Unionen var för förslaget att pröva de åtalade på en nationell nivå och när förkammaren nekade den förfrågan organiserade Afrikanska Unionen ett möte av statsparterna. Mötets syfte var ett exodus av de afrikanska staterna ur Romstadgan. De afrikanska staterna ansåg att institutionen numera på grund av överrepresentationen av fall från Afrika, är ett verktyg

⁴⁴ Sainati, Tatiana E. "Divided We Fall: How the International Criminal Court Can Promote Compliance with International Law by Working with Regional Courts." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol. 49, no. 1, 2016, s. 199-202, 206.

⁴⁵ Sainati, Tatiana E. "Divided We Fall: How the International Criminal Court Can Promote Compliance with International Law by Working with Regional Courts." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol. 49, no. 1, 2016, s. 213-214.

för de nedåtgående imperialist staterna och således föreslog att sittande regeringsledare erhåller immunitet tills deras mandatperiod nått sitt slut. Afrikanska Unionen arbetade för att erhålla en större andel av den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion. Den regionala domstolens jurisdiktion utvidgades så att African Court of Justice and Human and People's Rights kan utreda människorättsbrott på individnivå. Den Internationella brottmålsdomstolens utredningar fokuserar exklusivt på de som bär det största ansvaret för brotten inom dess jurisdiktion. Enligt Sainati bidrar det till en ökad klyfta i samhället då offren och vittnen är tvungna att fortsätta leva sida vid sida med förbrytarna i väntan på den utdragna rättsprocessens slut. Regionala rättsorgan har inte det kravet och kan då åtala de individerna som faktiskt utförde dåden eftersom att det är sällan de som bär det största ansvaret för händelserna som är de individerna som utför brotten.⁴⁶

Susanne B. Mueller beskriver att det faktiska målet med att fördröja rättsprocessen var inte att åklagaren skulle lägga ner sin utredning utan att försäkra sig om att rättegången skulle faktiskt ske efter presidentvalet vilket Kenyatta och Ruto slutligen vann. Detta arbete illustrerade hur Kenya mobiliserade internationellt stöd mot den Internationella brottmålsdomstolen, men det som resulterade i återkommande uppskjutningar av rättegångarna var att de åtalade påverkade vittnen som var instrumentala för en fällande dom. Övergreppen i rättssak innefattade att hota, muta och mörda vittnen för att försäkra sig om att deras röster går ohörda. Staten skyddade inte vittnen vilket egentligen krävdes av Romstadgan, det resulterade i att eventuella vittnen inte längre var villiga att delta i rättsprocessen. Den Internationella brottmålsdomstolen tvingades skjuta upp datumet för rättegången då de behövde finna nytt bevismaterial samt nya villiga vittnen. Situationen förvärrades av att de åtalade gick segrande ur presidentvalet och nu kunde utnyttja statens kraftfulla exekutiva bransch. De åtalade visade sig vara oerhört framgångsrika i att manipulera lagen både nationellt och internationellt. Den Internationella brottmålsdomstolen beslutade inledningsvis att Ruto endast behövde närvara under specifika moment i sin rättegång i syfte att få rättegången att gå framåt utan ytterligare fördröjningar. Beslutet urvattnade Romstadgans krav på den åtalades närvaro men slutligen ansåg domstolen att Ruto var, trots upprepade överklagningar, tvungen att inrätta sig inför domstolen kontinuerligt under rättsprocessen.⁴⁷

⁴⁶ Sainati, Tatiana E. "Divided We Fall: How the International Criminal Court Can Promote Compliance with International Law by Working with Regional Courts." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol. 49, no. 1, 2016, s. 229-232, 234.

⁴⁷ Mueller, Susanne D. Kenya and the International Criminal Court (ICC): politics, the election and the law, *Journal of Eastern African Studies*, vol. 8, no. 1, 2014. s. 33-36.

Avslutningsvis presenterar Hillebrecht och Straus att Kenyas deltagande klassificeras som *pro forma* då de åtalade arbetade inom Romstadgans juridiska ramverk och den Internationella brottmålsdomstolens rättsliga process samtidigt som de aktivt motarbetade domstolen i syfte att de åtalade skulle bli frikända. Under tiden det debatterades om domstolens jurisdiktion och var rättegången skulle hållas påverkades vittnen vilket slutligen resulterade i att utredningen lades ner. Kenyatta och Ruto motsatte sig utredningen men undvek att utträda ur Romstadgan då deras väljare var emot utträddelse, att utträda skulle medföra internationella kostnader då bistånd utgör 6.6% av Kenyas årliga inkomst och nationens välgörare finansierar även den Internationella brottmålsdomstolen. Regimens direkta intressen talade för icke samarbete men landets internationella anseende, dess utrikespolitik och dess ekonomiska ställning var beroende av ett *pro forma* samarbete med domstolen. De åtalades strategier, formella juridiska invändningar, fördröjningen av rättsprocessen kopplat med påverkan av vittnen resulterade i nedläggning av åtal mot samtliga åtalade inklusive Kenyatta och Ruto.⁴⁸ Sainati observerade den viktigaste konsekvensen av Kenya fallets implodering, vilket var att strategierna skapade en manual på hur stater skall agera för att aktivt motverka domstolens utredningar samtidigt som staterna utger illusionen av välvilja.⁴⁹

⁴⁸ Hillebrecht, Courtney, and Scott Straus. "Who Pursues the Perpetrators: State Cooperation with the ICC." *Human Rights Quarterly*, vol. 39, 2017. s. 180-183.

⁴⁹ Sainati, Tatiana E. "Divided We Fall: How the International Criminal Court Can Promote Compliance with International Law by Working with Regional Courts." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol. 49, no. 1, 2016, s. 235.

4. En rättsvetenskaplig analys av juridikens facilitering av människorättsbrott

Denna sektion är arbetets undersökning där uppsatsens teoretiska ramverket används för att analysera förstahandskällor såsom traktat samt domstolsdokument i syfte att besvara uppsatsens frågeställning. Den Internationella brottmålsdomstolens och traktaträttens grundprinciper presenteras inledningsvis. Därefter övergår fokuset återigen på *pro forma* begreppet i relation till domstolens åklagare Fatou Bensouda's betoning på att samarbetet mellan statsparterna och domstolen är nödvändigt för att Romstadgans skall upprätthållas. Fatou Bensouda eftersöker även juridiskt nytänkande för att kunna finna remedium till juridiska hinder och således eradikera straffrihet. Exempel på sådana remedium är hur domstolen resonerar angående en eventuell rättegång *in absentia* gällande situationen i Sudan där den misstänkte aktivt undviker domstolen och således erhåller straffrihet. Domstolen tar i beaktning att en fördröjd rättsprocess är en misslyckad rättsprocess men en rättegång *in absentia* kan även få förödande konsekvenser för både lokalbefolkningen och rättsprocessen. Domstolens diskurs överensstämmer med grundprincipen inom skandinavisk rättsrealism, vilket är att lagar behöver bevara juridiska traditioner och samtidigt anpassa sig efter samhällets behov samt ideologiska förändring.

Enligt Alf Ross's teorier skall lagar tillfredsställa kravet på rättvisa, kravet är juristens ansvarsskyldighet att upprätthålla och besluten därefter skall vara i linje med samhällets samt juridikens principer. Juristen förväntas införa direktiv och föreskrifter utifrån sitt samvete om vad kan klassificeras som en legitim lagstiftning. Deras insikter används till att upprätthålla de rättsliga normer som gynnar samhället i relation till dess ideologiska utveckling.

Undersökningens syfte är att få dessa omedvetna insikter att komma upp till ytan så att lagstiftaren får en större möjlighet att tolka juridiska problem med hjälp av rationalitet och insikt i hur identifierade försvarsstrategier kan få remedium i en nyanserad form som tillfredsställer dess parter. Syftet är att främja substantiell rättvisa i den internationella rättens sfär där politiska ambitioner genomsyrar rättsprocessen.⁵⁰

⁵⁰ Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 381, 384, 401, 405-406.

4.1 Den Internationella brottmålsdomstolens och traktaträttens grundprinciper

Den Internationella brottmålsdomstolens grundprinciper förtydligas redan i förordet i Romstadgan vilket är institutionens styrande dokument. Principerna är återigen sunda i relation till välvilliga statsparter men de är däremot mer paradoxala i relation till när stater i själva verket inte arbetar för principernas upprätthållelse. Enligt förordet i Romstadgan har dess parter accepterat att alla människor är sammanlänkade av mänsklighetens band och att deras kulturer har ett gemensamt arv. Brotten under 1900-talet chockerade mänskligheten och det erkänns att brotten under domstolens jurisdiktion hotar det internationella samhällets fred, säkerhet samt välbefinnande. Brotten skall inte gå ostraffade genom implementering och utredningar på en nationell nivå i syfte att stärka det internationella samarbetet och således eradikera straffrihet. Det är de enskilda staternas skyldighet att utreda de som bär mest ansvar för dessa internationella brott och statsparterna får inte äventyra andra självständiga staters territoriella samt politiska integritet, varken via militär intervention eller påverkan av statens interna förhållanden. Domstolen är även ett komplement till det nationella rättsväsendet.⁵¹

Vienna Convention on the Law of Treaties är det traktatet som används i vägledning huruvida andra traktat skall tolkas. Den mest grundläggande principen i traktaträtt illustreras i artikel 26⁵² och är *pacta sunt servanda*, vilket innebär att när traktatet ratificeras skall det upprätthållas i god tro. Artikel 27⁵³ proklamerar att parter inte får hänvisa till interna lagar som står i motsättning till traktatet de ratificerat oberoende tradition eller anledning. Traktat skall tolkas i enlighet med artikel 31.⁵⁴ Det innebär att provisionerna skall tolkas i god tro i relation till traktatens syfte samt mål och ifall tolkningen i enlighet med artikel 31 resulterar i obskyritet, tvetydighet, ett absurt eller orimligt resultat skall subsidiär tolkning från traktatens förarbeten appliceras i enlighet med artikel 32.⁵⁵

Detta var en inledande kartläggning av det juridiska ramverket som genomsyrar traktaträtten och domstolens övergripande principer. Följande sektion återkopplar till begreppet *pro forma* som introducerades i forskningsöversikten. Inledningsvis lyfter denna skribent fram

⁵¹ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, Preamble.

⁵² *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 26.

⁵³ *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 27.

⁵⁴ *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 31.

⁵⁵ *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 32.

den Internationella brottmålsdomstolens åklagares uttalande gällande vikten av ett hållbart samarbete mellan domstolen och dess statsparter. Skillnaden är nu att fokuset har övergått från de misstänkta förövarna i Kenya situationen till en pågående rättsprocess gällande huruvida förbudet mot rättegångar *in absentia* skall fortsättas hållas intakt mot en individ misstänkt för brott i Sudan.

4.2 *Pro forma*

En genomgripande komponent under det här arbetets gång är betoningen på hur fundamentalt samarbetet mellan staten och den Internationella brottmålsdomstolen är. Den här betoningen på samarbetet mellan staten och domstolen är inte heller ogrundad då det var fokusområdet för åklagaren Fatou Bensouda's redogörelse inför statsparterna år 2019. Åklagaren itererar att samarbetet mellan staterna och domstolen är det viktigaste likväl det största hindret domstolen har framför sig för att uppfylla dess funktion samt syfte. Samarbetet mellan staten och domstolen är nödvändigt för att domstolen skall kunna anses vara framgångsrik. Internationella brottmålsdomstolens pragmatiska syfte är att göra verkliga framsteg i form av arresteringar samt åtal. Det finns i skrivande stund 15 aktiva arresteringsordrar och några av dessa dateras så långt tillbaka i tiden som år 2005. Så länge de misstänkta tillåts gå fria faciliteras straffrihet ytterligare, då individerna inte straffas för sina brott och brotten samt dess offer får inte ett internationellt erkännande. Den Internationella brottmålsdomstolens legitimitet och effektivitet ifrågasätts därmed i samband med en brist av fällande domar. För att bearbeta detta problem krävs det att staternas vilja samt samarbetsförmåga bidrar till en förändring. Denna förändring kräver juridiskt nytänkande då domstolens resultat har varit oerhört otillfredsställande i relation till att uppfylla institutionens syfte, vilket är att förkasta straffrihet och stärka internationell rättvisa.⁵⁶

Den Internationella brottmålsdomstolens längtan till nytänkande är i linje med Alf Ross presentation av juridisk politik. Den rättsliga studiens mål är att förena lagen och rättvisa medans juridisk politik handlar om att faktiskt uppnå målet utifrån specifika legislativa åtgärder. Alf Ross åberopar att de mest fundamentala samhällsinstitutionerna står inte över den politiska utvecklingen och samhällets dynamiska evolution i relation till ideologisk förändring.

⁵⁶ Remarks of ICC Prosecutor Fatou Bensouda at the 18th session of the Assembly of States Parties - Seventh Plenary Meeting: Cooperation. (05/12/2019). <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-otp-cooperation.pdf> s. 2-3.

Institutionerna behöver omvärdera sitt innehåll samt sina procedurer för att tillfredsställa den nya världsordningens definition av rättvisa.⁵⁷ En representation av en traditionell sedvanerättslig föreskrift som genomgått en sådan förändring är statssuveräniteten. Begreppets innebörd har enligt Förenta Nationernas före detta generalsekreterare Kofi Annan omdefinieras på grund av globalisering och utökat internationellt samarbete. Begreppets innebörd har gått från att stater erhåller absolut handlingsfrihet till att de anses vara folkets instrument. Ett särskilt fokus skall läggas på den enskilda individens rättigheter i syfte att skydda individerna från deras förbrytare, till skillnad från den traditionella synen på statssuveränitet där stater skyddades när de genomförde de grövsta överträdelserna mot mänskliga rättigheter.⁵⁸

För att konkretisera dessa rättsteoretiska argument gällande att tillfredsställa samhällets behov av att förändra rättstraditioner i relation till en pågående ideologisk utveckling, presenteras i kommande sektion den Internationella brottmålsdomstolens förbud mot rättegångar *in absentia*. Domstolen eftersöker aktivt pragmatiska lösningar gällande situationer när brottsmisstänkta utnyttjar provisionen för att undvika åtal, i det här fallet i relation till Abdallah Banda. Motsättningarna mellan formalism och pragmatism framgår tydligt genom domstolens argumentation där provisionens vikt ständigt jämförs med konsekvenser som tillkommer när undantagen tillämpas. Problematiken belyses ytterligare när argumenten leder diskussionen till huruvida legitim provisionen är, om den i själva verket hindrar domstolen från att uppfylla dess övergripande syfte och vad det skulle innebära att frångå från en djupt rotad rättstradition.

4.3 Remedium gällande rättegångar *in absentia*

En juridisk norm utöver statssuveräniteten som just nu genomgår en stor förändring är provisionen angående rättegångar *in absentia*. Sektion 3.2.1 i forskningsöversikten utforskade juridiska argument från sekundärkällor gällande rättegångar *in absentia*. Argumenten kan summeras som att en eventuell utebliven rättsprocess som den åtalade kan diktera är en misslyckad rättsprocess. Sektion 4.3 och 4.3.1 presenterar primärmaterial från den Internationella brottmålsdomstolen som resonerar kring möjligheten angående en rättegång *in absentia* för Abdallah Banda i relation till den påstådda förbrytarens brott i Sudan. Den anklagade undviker

⁵⁷ Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 412-414.

⁵⁸ International Commission on Intervention and State Sovereignty, *The Responsibility to Protect*, Canada: International Development Research Centre, 2001, s. 11.

att inrätta sig hos domstolen i syfte att undgå åtal och en utebliven rättsprocess är en misslyckad rättsprocess, domstolen utforskar därmed både praktiska och teoretiska möjligheter gällande en rättegång *in absentia*. Domstolens resonemang analyseras i enlighet med skandinavisk rättsrealism eftersom att domstolen behandlar både de interna och de externa förhållandena i relation till en förändring av provisionen mot rättegångar *in absentia* i takt med samhällets behov av en rättsprocess.

Enligt artikel 63(1)⁵⁹ är förbudet mot rättegång *in absentia* absolut och det får endast göras avsteg från förbudet i ytterst exceptionella fall, *in absentia* procedurer kan hållas under exceptionella och specifika förhållanden som artikel 63(2) behandlar.⁶⁰ Förutom dessa exceptionella förhållanden är den åtalades närvaro obligatorisk för Romstadgans upprätthållelse. Den Internationella brottmålsdomstolens åklagare hävdar däremot att ett exempel på exceptionella omständigheter existerar i det pågående fallet i Sudan och specifikt för Abdallah Banda Abakaer Nourain. Individens kallelse har ersatts med en arresteringsorder, efterlevnaden av en arresteringsorder kan därav inte anses vara frivillig. Däremot finns det teoretiska och praktiska anledningar att betänka angående en eventuell rättegång *in absentia* för Abdallah Banda.⁶¹ Innan den interna förhandlingen behandlas ingående, måste kopplingen till Alf Ross teorier betonas. Åklagarens remedium till frågan gällande rättegångar *in absentia* handlar om en applikation av *de lege ferenda* och *de sententia ferenda*. Domaren och domstolens parter är bundna av Romstadgan, men det finns däremot ett tolkningsutrymme som öppnar upp för ett alternativt scenario där statuten tolkas utifrån hur den bör tolkas för att maximera ett effektivt resultat baserat på dess syfte.⁶²

4.3.1 *Prosecution v. Banda*

Sudan har inte ratificerat Romstadgan men situationen hänvisades till den Internationella brottmålsdomstolen av F.N:s säkerhetsråd och i enlighet med resolution 1593 skall Sudan's regim samarbeta med den Internationella brottmålsdomstolen i dess utredning. Staten inte är bunden av

⁵⁹ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 63(1).

⁶⁰ *Rome Statute of the International Criminal Court*, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998, art. 63(2).

⁶¹ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No.ICC-02/05-03/09-673-Red 'Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of "Prosecution's Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case" para. 2-6, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

⁶² Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019. s. 416.

Romstadgan men de åtalade kan utnyttja Romstadgans provisioner i syfte att undgå domstolens utredning.⁶³ Sudan's regim blev instruerade att informera Abdallah Banda om att en kallelse till den Internationella brottmålsdomstolen hade blivit utfärdad, kallelsen ersattes med en arresteringsorder då förkammaren ansåg det vara nödvändigt för att säkra individens närvaro. Domstolen reflekterade över artikel 31⁶⁴ och artikel 32⁶⁵ i *Vienna Convention on the Law of Treaties* där det klargörs att förbudet gällande rättegångar *in absentia* är absolut, förutom i de exceptionella fall där alla alternativ har visat sig vara icke adekvata och när det är absolut nödvändigt.⁶⁶

Kravet på den åtalades närvaro existerar för att reflektera dess centrala roll i dels brotten som begicks och i själva rättsprocessen, som ska skipa rättvisa för den åtalades offer. Den åtalades frånvaro kan även ha detrimental påverkan på offrens och vittnens deltagande i rättsprocessen. I tidigare fall har det bevisats genom upprepade övergrepp i rättssak där de deltagande har blivit utsatta för ytterligare brott för deras deltagande i rättsprocessen, syftet är att säkra den åtalades frikännande genom övergrepp i rättssak. Rättegångar *in absentia* var för övrigt ett omdiskuterat ämne under förhandlingarna inför domstolens inrättande. Trots det har exempelvis Ruto fallet bevisat att provisionen mot rättegångar *in absentia* inte är absolut, eftersom att den åtalade frivilligt ifrån sade sin rättighet att närvara under rättsprocessen. Provisionen mot rättegångar *in absentia* ska däremot vara den generella principen där undantag skall ske sporadiskt och i exceptionella fall. Det är en individuell bedömning som ska avgöras från fall till fall, för att undvika att den åtalades frånvaro i själva verket blir den generella principen. I Banda fallet anser domstolen att inrättandet av en rättegång *in absentia* på grund av att den åtalade inte frivilligt samarbetar, hade i själva verket dementerat de tidigare nämnda provisionerna om att förbudet mot rättegångar *in absentia* skall vara den generella regeln. På grund av mängden brottsmisstänkta som utnyttjar just denna provision hade tillämpningen av undantaget oundvikligen lett till att undantaget även tillämpas i liknande fall. Dementeringen hade således lett till att den åtalades frånvaro blivit den generella regeln, vilket även var

⁶³ UN Security Council, *Security Council resolution 1593 (2005)*, 31 March 2005, S/RES/1593 (2005).

⁶⁴ *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 31.

⁶⁵ *Vienna Convention on the Law of Treaties*, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969, art. 32.

⁶⁶ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red 'Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of "Prosecution's Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case" para. 10-12, 21-23, (11/05-2020), https://www.icc-epi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

anledningen till varför William Rutos överklagande gällande tillåtelsen att avsäga sig rätten att närvara vid sin egna rättsprocess omvändes.⁶⁷

Förutom de teoretiska överväganden gällande traktat tolkningen presenterar den Internationella brottmålsdomstolen även praktiska övervägande som stöd gällande beslutet om att Abdallah Banda skall få en rättegång *in absentia* beviljad. Det mest framgående övervägandet är att vittnen och offer med stor sannolikhet kommer bli påverkade av den åtalades inflytande. En rättegång *in absentia* kommer även att förvärra samt intensifiera de redan existerande säkerhetsriskerna på grund av Sudans icke samarbetsvilliga status och medför ökade risker gällande bristande samarbete. Det finns även argument som talar mot *in absentia* procedurer i relation till domstolens långsiktiga arbete med andra fall. Ett exempel är att stater som inte tillåter *in absentia* provisioner kommer vara återhållsamma att samarbeta till fullo med domstolen, eftersom att statens mest grundläggande rättsprinciper ifrågasätts. Rättegångar *in absentia* kommer även uttömma domstolens redan begränsade ekonomiska resurser då internationell rätt kräver vid *in absentia* procedurer en förnyad prövning, det vill säga en rättegång *de novo* då den anklagade har rätten att närvara vid sin rättegång. Vid en *de novo* rättegång är risken stor att bevismaterial vid den föregående prövningen inte längre finns tillgängliga på grund av övergrepp i rättssak.⁶⁸

Den Internationella brottmålsdomstolens åklagare nämner även i fallen *Prosecution v. William Samoei Ruto and Joshua Arap Sang* och *Prosecution v. Uhuru Muigai Kenyatta* en anledning till varför rättegången delvis anordnades i de åtalades frånvaro. Domstolen ansåg att förbudet mot rättegångar *in absentia* var nödvändigt i relation till åtalade individer som aktivt avviker från rättsprocessen. De åtalade använde förbudet mot *in absentia* procedurer till sin fördel i syfte att frustrera domstolen samt rättsprocessen överlag. Med tidigare fall i åtanke bör inte en rättegång *in absentia* tillåtas i relation till att den åtalade aktivt undviker domstolen. Omständigheterna är inte exceptionella och säkerhetsriskerna som en *in absentia* rättegång medför talar mot att en rättegång *in absentia* för Abdallah Banda kan anordnas.

⁶⁷ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red ‘Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of “Prosecution’s Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case” para. 27-31, 34-37, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

⁶⁸ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red ‘Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of “Prosecution’s Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case” para. 45-54, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

En rättegång *in absentia* hade inte bidragit till en rättvis rättsprocess och dess resultat hade inte bara förvärrat vittnens samt offrens dagliga liv utan hade även befläckt framtida fall genom en prejudicerande effekt, då undantaget övergår till att vara en bristfällig norm som ytterligare befläcker den internationella rätten. En rättegång *in absentia* hade även givit Abdallah Banda ett incitament att inte inrätta sig till domstolen om processen resulterar i ett ofördelaktigt resultat, vilket resulterar i att framtida misstänkta blir återhållsamma till att samarbeta med domstolen.⁶⁹ Åklagaren beslutade då på grund av anledningarna ovan att inte eftersöka en rättegång *in absentia*. Åklagaren påvisade däremot att *in absentia* procedurer i framtiden kan vara möjliga vid fördelaktiga omständigheter, även om det är för tillfället en förhastad åtgärd.⁷⁰

4.3.2 Remedium baserat på externa rättsorgan och den Internationella brottmålsdomstolens regelverk.

Denna sektion utforskar möjligheten för domstolen att ta till vara på redan existerande rättsorgan och regelverk i relation till rättegångar *in absentia*. Argumenten som presenteras har inhämtats angående hur *in absentia* procedurer kan genomföras i enlighet med folkrätten. De presenteras i relation till strukturen av Libanon Tribunalens och den Internationella brottmålsdomstolens regelverk gällande procedurer och bevisföring.

Den Internationella brottmålsdomstolen hävdar att även ifall domstolen har rätten till att påbörja rättegångar *in absentia*, så saknar domstolen nödvändiga garantier för den anklagades rättigheter samt rättsprocessens brottsoffer och vittnens rättigheter. *In absentia* procedurer är inte ett främmande koncept då till exempel Libanon Tribunalen kan åtala individer *in absentia*. Tribunalen har tydliga provisioner för att säkra rättsprocessens integritet, exempelvis den anklagades rätt till en omprövning samt möjligheten att skydda vittnen och offer under rättsprocessen. Avsaknaden av dessa provisioner i den Internationella brottmålsdomstolens

⁶⁹ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red ‘Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of “Prosecution’s Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case” para. 62-63, 67-68, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

⁷⁰ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red ‘Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of “Prosecution’s Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case” para. 60, 70, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

regelverk eller i Romstadgan talar för upphovsmännens betänkande om att den anklagades närvaro i själva verket är nödvändig.⁷¹

Lagstöd för *in absentia* processer inom Libanon Tribunalen kan man finna i artikel 22⁷² i Libanon Tribunalens statut, varav den relevanta delen av den artikeln för denna undersökning är 22(1) (C)⁷³. Där beskrivs det att i den anklagades frånvaro kan domstolen, förutsatt att alla möjliga tillvägagångssätt har tagits i syfte att säkra den anklagades närvaro, påbörja rättsprocessen i den anklagades frånvaro. Provisionen finner sitt underliggande stöd i Libanon Tribunalens regelverk gällande dess procedurer och bevisföring. I enlighet med regel 105 *bis* (A)⁷⁴ skall en *in absentia* process inledas först när trettio kalenderdagar har passerat och de nödvändiga kraven i artikel 22⁷⁵ har blivit uppfyllda. Detta arbetets fokuspunkt har varit vikten av samarbetet mellan den Internationella brottmålsdomstolen och statliga aktörer. Libanon Tribunalens regel 106(B)⁷⁶ är ett mycket intressant tillskott i den diskussionen. Regeln hänvisar till att när en situation uppstår där staten inte samarbetar med tribunalens arbete skall domstolens president konsulteras och om alla kriterier i artikel 22⁷⁷ är uppfyllda kan en rättegång *in absentia* inledas. Regel 20⁷⁸ beskriver även rutinen att om staten inte samarbetar inom trettio kalenderdagar kan tribunalen efter en rättslig bedömning referera situationen vidare till F.N:s säkerhetsråd som sedan gör sin egna bedömning om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

En aspekt som däremot bör uppmärksammas är att samtliga nödvändiga skyddsåtgärder som Libanon Tribunalen kan vidta i syfte att skydda rättsprocessens vittnen även kan återfinnas i den Internationella brottmålsdomstolens regelverk. Dessa skyddsåtgärder innefattar att man har möjligheten att begära att rättsprocessen skall ske *in camera*. Det betyder att vittnets personuppgifter inte är en allmän handling och om uppgifterna någon gång varit allmänna handlingar skall dessa gallras. Vittnet har i rättsprocessen ett pseudonym och under vittnesmålet har vittnet möjligheten att ge det digitalt via videokonferens där både ljud och bild förvrängs.

⁷¹ The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No. ICC-02/05-03/09-673-Red ‘Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of “Prosecution’s Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the Banda Case” para. 55-56, (11/05-2020), https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

⁷² UN Security Council, *Security Council resolution 1757 (2007)*, 30 May 2007, S/RES/1757 (2007). art. 22.

⁷³ UN Security Council, *Security Council resolution 1757 (2007)*, 30 May 2007, S/RES/1757 (2007). art. 22(1) (C).

⁷⁴ Special Tribunal for Lebanon. *Rules of Procedure and Evidence*. STL-BD-2009-01-Rev.11. Rule 105 *bis* (A).

⁷⁵ UN Security Council, *Security Council resolution 1757 (2007)*, 30 May 2007, S/RES/1757 (2007). art. 22.

⁷⁶ Special Tribunal for Lebanon. *Rules of Procedure and Evidence*. STL-BD-2009-01-Rev.11. Rule 106 (B).

⁷⁷ UN Security Council, *Security Council resolution 1757 (2007)*, 30 May 2007, S/RES/1757 (2007). art. 22.

⁷⁸ Special Tribunal for Lebanon. *Rules of Procedure and Evidence*. STL-BD-2009-01-Rev.11. Rule 20.

Skyddsåtgärderna återfinns i regel 87⁷⁹ i den Internationella brottmålsdomstolens regelverk gällande procedurer och bevisföring, motsvarigheten återfinns i regel 133⁸⁰ i Libanon Tribunalens regelverk. Argumentet att en rättegång *in absentia* inte är möjligt endast på grund av att deltagarnas säkerhet riskeras i samband med deras vittnesmål är ohållbart, då det anses finnas tillräckliga skyddsåtgärder i relation till Libanon Tribunalen. Men Libanon Tribunalen och den Internationella brottmålsdomstolen är helt olika juridiska institutioner med olika möjligheter samt begränsningar. Ett exempel är skillnaden av rättstraditioner mellan alla världens stater, om förbudet mot rättegångar *in absentia* upphävs riskeras ett möjligt samarbete med de stater som inte erkänner att *in absentia* procedurer är legitima. Ytterligare skall det anföras att den Internationella brottmålsdomstolen är en oberoende institution medans Libanon Tribunalen inrättades av F.N:s säkerhetsråd. Libanon Tribunalen kan hänvisa situationer till säkerhetsrådet när staten inte är samarbetsvillig, medans den Internationella brottmålsdomstolen inte har den rättsliga möjligheten. Även om det skulle vara ett accepterat formellt tillvägagångssätt för den Internationella brottmålsdomstolen att hantera sådana situationer är det inte genomförbart rent pragmatiskt. Ett flertal medlemmar i säkerhetsrådet är öppet kritiska mot den Internationella brottmålsdomstolen och erkänner inte domstolens auktoritet. Dessa stater hade varit ytterst återhållsamma att erkänna domstolens legitimitet när de själva kan riskera åtal i framtiden vid den tidpunkten då den Internationella brottmålsdomstolen är juridiskt starkare med ett mer genomarbetat regelverk samt exponentiell tillväxt av rättspraxis.

Enligt den Internationella brottmålsdomstolens åklagare Fatou Bensouda är alla remedium inkompleta vars fokus inte främjar utökat samarbete mellan staten och domstolen. Genom att staten inte utför domstolens arbetsuppgifter, som att exempelvis samla in bevismaterial och verkställa arresteringar, ges det inget incitament för framtida förbrytare att inte begå brotten under domstolens jurisdiktion. Icke samarbete eller *pro forma* samarbete signalerar även att staterna underminerar den internationella människorättsregimen och det hindrar även den Internationella brottmålsdomstolen att utveckla rättspraxis som är vägledande vid framtida utredningar.⁸¹ Vad som är centralt för den Internationella brottmålsdomstolen och åklagaren Fatou Bensouda är den praktiska verkställningen av domstolens beslut. Denna skribent har i detta

⁷⁹ International Criminal Court. *Rules of Procedure and Evidence*. ICC-PIDS-LT-02-002/13_Eng. Rule 87.

⁸⁰ Special Tribunal for Lebanon. *Rules of Procedure and Evidence*. STL-BD-2009-01-Rev.11. Rule 133.

⁸¹ Remarks of ICC Prosecutor Fatou Bensouda at the 18th session of the Assembly of States Parties - Seventh Plenary Meeting: Cooperation. (05/12/2019). <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-otp-cooperation.pdf> s. 5

avseende valt ut ett passande avslutande citat från Fatou Bensouda som inte endast reflekterar vikten av den praktiska verkställningen utan även viljan att förändra förankrade normer som har faciliterat pågående människorättsbrott.

“I don’t need to stress that arresting ICC fugitives is the exclusive responsibility of States Parties. The power to arrest is vested in States. This Court cannot prosecute in absentia. The Court lacks its own police force, and if States Parties do not arrest ICC suspects, who will?... The Court depends on States Parties’ cooperation, including for the arrest of ICC suspects. If arrests warrants are not executed, the wheels of justice cannot turn. As long as ICC suspects remain at large, justice still eludes the victims of their alleged crimes. Surely we cannot accept that. We can and need to do more. My message is a call for collective action: our words alone will not suffice to arrest ICC suspects. We need to translate words into tangible, joint, action. Contributing to the arrest of ICC fugitives is our common duty. The victims of atrocity crimes – at the heart of which this very court was created – deserve nothing less.”⁸²

⁸² Remarks of ICC Prosecutor Fatou Bensouda at the 18th session of the Assembly of States Parties - Seventh Plenary Meeting: Cooperation. (05/12/2019). <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-otp-cooperation.pdf> s. 4, 6.

5. Avslutande diskussion

Den Internationella brottmålsdomstolens arbete är vid många tillfällen fullständigt otillfredsställande, men arbetet är ett steg i rätt riktning i syftet att motverka global straffrihet. Domstolen eftersträvar att förändra juridiska normer, men är samtidigt begränsade av dels dess interna mekanismer samt av den internationella rättens normer. Det är rättsliga normer vars upprätthållande resulterar i att individer vid maktpositioner utnyttjar sin makt och domstolens mekanismer i syfte att undgå domstolens utredningar. Den Internationella brottmålsdomstolen är inte autonom och samarbetet med de eventuellt åtalade är nödvändigt för att en framgångsrik utredning skall skipa rättvisa.

Det här arbetets frågeställning var att undersöka ifall domstolen faktiskt kan lära sig av sina tidigare misslyckade utredningar eller ifall juridiska normer och sedvana i internationell rätt är ett hinder för stort att övervinna för att slutligen tillföra substantiell rättvisa till brottens offer och således eradikera straffrihet. Svaret på denna fråga ligger relativt undgängligt i dokumentet där domstolen undersökte möjligheten gällande en rättegång *in absentia* för Abdallah Banda. Domstolen refererar flitigt till föregående fall samt arbetar utifrån den redan etablerade traktaträtten och dess egna statuter. Det uppstår paradoxala konflikter eftersom att domstolen arbetar för att förändra juridiska normer samtidigt som den får sin legitimitet utifrån den internationella rättens traditioner. Den internationella rätten har vid många aspekter faciliterat precis den kulturen av straffrihet som domstolen försöker eradikera. I ljuset av tidigare utredningar framgår det att domstolen och individerna som riskerar åtal är högst medvetna om vilka problem domstolen står inför samt vilka juridiska tillvägagångssätt de kan utnyttja i syfte att uppnå sina mål.

Den juridiska vägen framåt är lång, fylld av höga berg samt djupa dalar och det till synes otillfredsställande resultatet av Banda utredningen som detta arbete analyserade kan summeras utifrån orden temporär överksamhet. Resultatet av den analysen tillför ytterligare illumination av domstolens engagemang i det som skandinavisk rättsrealism kallar för interna och externa förhållanden. Den Internationella brottmålsdomstolens mål är att Romstadgan upprätthålls samtidigt som domstolen använder sig utav tidigare misslyckade utredningar för att belysa de

problemen och strategier som de åtalade använder sig av genom *pro forma* samarbete. Anledningarna till varför det beslutades att inte anordna en rättegång *in absentia* för Abdallah Banda är att Romstadgans upphovsmän inte ansåg det vara möjligt med en rättegång *in absentia*. En sådan process hade medfört stora risker till de deltagande i rättsprocessen vilket tidigare utredningar har visat. Rättegångar *in absentia* hade dessutom riskerat att underminera domstolens legitimitet. Domstolens legitimitet undermineras i lokalbefolkningens ögon då förbrytarna tillåts gå fria. Den Internationella brottmålsdomstolen undermineras även på den globala scenen då eradikeringen av straffrihet endast övergår till ett teoretiskt mål, där den praktiska aspekten av att faktiskt verkställa domsluten går förlorad. Den Internationella brottmålsdomstolens övervägande angående rättegångar *in absentia* reflekterar domstolens vilja att långsiktigt förändra juridiska normer för Romstadgans upprätthållelse. Den förändringen kräver för tillfället inaktivitet då avvikelser mot förbudet av rättegångar *in absentia* hade vid denna tidpunkt inte resulterat i ett resultat som tillför rättvisa varken till brottens förbrytare, offer eller vittnen.

För att rekapitulera, den Internationella brottmålsdomstolen är en global aktör vars övergripande syfte är att förändra den internationella rättens normer så att de speglar samhällets behov, och således göra straffrihet till ett förlegat begrepp. Institutionen behöver ständigt balansera den juridiska och den politiska sfären eftersom att domstolen inte ensam kan genomdriva sina beslut. Domstolens icke existerande genomdrivningsförmåga samt komplementaritetsprincipen resulterar i att domstolen behöver samarbeta med dess statsparter för Romstadgans upprätthållelse. Domstolen erhåller legitimitet och genomslagskraft från den traditionella traktaträtten men domstolens grundprinciper samt traktaträttens grundprinciper står ofta i konflikt i relationen mellan redan etablerad juridisk doktrin och Romstadgans syfte. Domstolens syfte summeras med hjälp av påståendet att dess övergripande mål är att framtvunga en evolution av internationell rätt. Internationell rätt är i ständig förändring och den Internationella brottmålsdomstolen har stor frihet i sitt arbete, så länge som domstolen bevarar de tidigare juridiska normerna. Domstolen behöver dessutom utveckla den internationella rätten vars absolutism gällande etablerade normer som statsuveränitet har faciliterat den kulturen av straffrihet som domstolens skall eradikera.

Domstolens arbete har varit relativt otillfredställande då dess resultat snarare talat för att historiens djupt rotade juridiska normer kräver ett globalt samarbete att reformera. Det krävs

välvilliga aktörer som är villiga att samarbeta och arbeta för Romstadgans efterlevnad, även om de själva riskerar åtal. Statsparternas samarbete med domstolen är instrumentalt då domstolen saknar makten att utföra fundamentala arbetsuppgifter som till exempel arresteringar och bevisinsamling. Individer inför domstolens utredningar identifierar försvarsstrategier utifrån domstolens formella interna mekanismer i syfte att undgå domstolens utredningar. Den Internationella brottmålsdomstolen behöver därav konstruera juridiska remedium i syfte att motverka försvarsstrategierna och således fabricera nya juridiska normer som tillför substantiell såväl som formell rättvisa till brottens offer.

Detta arbete har fokuserat på parter till Romstadgan och inte på icke-parter för att illuminera att en ratificering inte nödvändigtvis reflekterar det engagemanget av samarbete som domstolen och Romstadgan kräver för sin upprätthållelse. Parter till Romstadgan kan använda sig utav domstolens mekanismer samt provisioner i syfte att undgå domstolens utredningar och således frikännas, inte för sin oskyldighet utan på grund av teknikaliteter. Kenya situationen identifierades som ett praktexempel på *pro forma* samarbete. De misstänkta motsatte sig utredningen genom att utnyttja domstolens mekanismer samt utnyttja sin egna politiska makt för att ge skenet av samarbete i syfte att undgå fällande dom. De åtalade använde sig exempelvis av domstolens tvetydighet gällande rättegångar *in absentia* för att dra ut på utredningen. Möjligheten att mobilisera opposition till domstolen utnyttjades genom att förankra sin politiska makt lokalt, regionalt och internationellt. De begick med hjälp av sina positioner i samhället övergrepp i rättssak mot vittnen och offer. Dessa övergrepp var en framgångsrik strategi då åtalet lades ned på grund av bristande bevis material. De åtalade i Kenya situationen identifierade strategier i syfte att undgå fällande dom och i takt med att strategier identifieras behöver domstolen konstruera remedium. Sådana remedium förhandlades i dokumentet gällande en eventuell rättegång *in absentia* för Abdallah Banda i Sudan situationen. Domstolen beslutade att inte anordna en rättegång *in absentia* för den misstänkte som medvetet inte inrättar sig hos domstolen i syfte att undgå dess utredning. Anledningarna varför en rättegång *in absentia* inte kan anordnas i ljuset av dessa förutsättningar är inte endast teoretisk traktattolkning i linje med internationell rätt. De praktiska anledningarna reflekterar lärdomar från tidigare misslyckade fall, till exempel Kenya situationen, där en fortlöpande rättsprocess resulterade i att de deltagande i rättsprocessens säkerhet komprometterades.

Det neutrala beslutet att en misstänkt får gå fri och att rättsprocessen står stilla kan tyckas vara mindre tilltalande temporär överksamhet. Det är en besvikelse i relation till inte bara den Internationella brottmålsdomstolens samt den internationella rättens grundprinciper, utan även när det gäller den moraliska aspekten gällande brottens allvarlighetsgrad. Domstolen har relativt stor handlingsfrihet i dess beslutsfattande men i Banda fallet inväntar åklagarna de rätta omständigheterna som tillåter domstolen att agera på ett sådant sätt att de inte riskerar ytterligare lidande för de redan utsatta. Den Internationella brottmålsdomstolen eftersträvar att substantiell rättvisa skipas vilket reflekterar användandet av nödvändiga medel i relation till samhällets ideologiska förändring och behov. Domstolen är tvingade att navigera genom omständigheter där de brottsmisstänkta ofta innehar en maktposition i det lokala samhället samtidigt som statens egna regim behöver utföra domstolens praktiska arbetsuppgifter. Den Internationella brottmålsdomstolen saknar även incitamenten som Libanon Tribunalen kan tillämpa på grund av hur domstolen är strukturerad. Med dessa till synes olösliga paradoxer gällande domstolens struktur i åtanke är det inte särskilt förvånansvärt att den Internationella brottmålsdomstolens egna chefsåklagare Fatou Bensouda efterfrågar juridiskt nytänkande av hela det globala samhällets internationella jurister.

Denna skribent är enig med Jakob V. H. Holtermann och Mikael Rask Madsen angående att skandinavisk rättsrealism gör internationell rätt, och kanske framförallt den Internationella brottmålsdomstolens arbete mer begripligt. Det kan spekuleras huruvida statiska eller dynamiska juridiska normer är och om en institution självständigt kan avfärda normerna när normerna inte längre gynnar institutionens syfte. Riskerna som ett sådant avfärdande medför bör uppmärksammas och tas i allra högsta beaktning, därav den utdragna debatten angående rättegångar *in absentia* som har pågått sedan innan domstolen inrättades. Det formella regelverket bidrar till ett säkerhetsnät som både domstolens jurister och utredningens deltagare kan förlita sig på, obehindrad pragmatism i detta avseende är inte att förespråka då domstolens legitimitet riskerar att förkastas. Konsekvenserna som obehindrad pragmatism medför går inte heller att förutspå, men trots det behöver den Internationella brottmålsdomstolen finna pragmatiska lösningar på de formella hindrena som brottsmisstänkta utnyttjar för att säkra sina egna frikännanden. Den Internationella brottmålsdomstolen är unik i sitt arbete då hela domstolens syfte och mål är att förändra den djupt rotade globala kulturen av strafffrihet. Domstolens framgång förlitar sig helt på att förespråka anti-formalism där pragmatiska lösningar

behöver vara grundade i formella rättstraditioner som även främjar domstolens övergripande mål. Koskenniemi hävdar att vi just nu lever i en era som präglas av anti-formalism. Denna skribent anser däremot att en omformulering är nödvändig. Vi befinner oss idag i den skandinaviska rättsrealismens era, teorin är fullt utvecklad och behandlar situationer samt juridiska problem utifrån ett helhetsperspektiv. Teorin förenar rättsvetenskaplig empirisk teori och modern axiologisk juridisk doktrin metod vars fokus inte endast är att redogöra vad lagen är. Den centrala aspekten är att se bortom lagens svartvita text samt utforska var den brister och hur den kan ändras. Den Internationella brottmålsdomstolen arbetar enligt denna skribent utifrån ramverket som skandinavisk rättsrealism tillför, även om den moderniserade terminologin av formalism, pragmatism och anti-formalism onekligen är mer populariserat. Domstolen överväger axiologiska likväl empiriska aspekter i sitt beslutsfattande samt interna och externa förhållanden, vilket det slutgiltiga beslutet angående Abdallah Banda's rättegång *in absentia* reflekterar. Det argumenterades om vilka juridiska normer skall vara intakta vid en rättegång *in absentia*. Faktumet att det finns en brist av *in absentia* provisioner är ett tecken på att Romstadgans upphovsmän inte ansåg att en sådan provision är hållbar i praktiken, då ett absolut förbud som det kan göras avsteg från är i själva verket inte absolut. En eventuell rättegång *in absentia* hade inte heller nödvändigtvis resulterat i att domstolens arbetsuppgifter samt beslut verkställs. Kenya situationens misslyckade utredningar övervägdes där upprepade övergrepp i rättssak resulterade inte bara i mer lidande till de deltagande i rättsprocessen utan även ett högst förnedrande nederlag av domstolens första *in proprio motu* utredning. Domstolens nederlag gav framtida misstänkta en manual av försvarsstrategier som den Internationella brottmålsdomstolen ännu inte är utrustade att övervinna. Den Internationella brottmålsdomstolen poängterade dock att det finns framtida möjligheter för reformer, så länge de rätta omständigheterna presenterar sig.

Skandinavisk rättsrealism presenterar i detta sammanhang en ypperlig möjlighet att behandla djupt rotade juridiska problem inom den internationella rätten. Det vill säga ett parallellt fokus på juridiska normer såväl på hur dessa normer påverkar samhället, vilka juridiska beslut som bäst gynnar domstolens syfte och mål samt samhällets välbefinnande. Detta harmoniska fokus på interna och externa förhållanden med rättvisebegreppet som ledstjärna kommer onekligen leda till en långsiktig samt långvarig evolution av de juridiska normerna vars existens hittills har faciliterat straffrihet. En evolution som representerar världens ideologiska samt sociala förändringar i relation till samhällets externa behov och interna traditioner.

Alf Ross's centrala överväganden som presenterades i sektion 2.1.1 används nu för att ytterligare återkoppla till skandinavisk rättsrealism i samband med arbetets faktiska undersökning. Den Internationella brottmålsdomstolen får sin legitimitet från att brotten under dess jurisdiktion är så pass moraliskt oförsvarbara att ett globalt ställningstagande, som bygger på juridiska normer inom den internationella rätten, är nödvändigt. Den internationella rätten har producerat ett flertal olika internationella domstolar och tribunaler som har varit *ad hoc* organ, inrättade för en specifik situation, men historien och nutiden har bevisat att fruktansvärda illdåd inte upphör. En domstol med global handlingsfrihet och räckvidd var ett logiskt steg för att utöka den internationella straffrätten samt utveckla den internationella rätten i takt med det globala samhällets förändrade ideologi och behov. Den Internationella brottmålsdomstolen behöver fullkomligt dedikerade statsparter som utför dagliga arbetsuppgifter för att upprätthålla Romstadgans principer och det är här som det psykologiska övervägandet behandlas. Statsledare och tjänstemän har solidifierat sin makt utifrån existerande normer, i takt med domstolens ökande inflytande riskerar de att bli åtalade för sina brott. De förlitar sig på begreppen statssuveränitet och komplementaritetsprincipen som i en globaliserad värld förändras i takt med samhällets utveckling. Individuer inför domstolens utredningar utnyttjar dessa traditioner i syfte att underminera den Internationella brottmålsdomstolen samt glorifiera juridiska normer så att normerna är oåtkomliga för reformer då dess bevarande tillför en känsla av säkerhet samt en minskande ansvarsskyldighet. Det politiska övervägandet berördes i samband med det psykologiska. Statsledare och tjänstemän använder den bakomliggande ideologiska fördelen gällande juridiska normer när de erhåller en maktposition för att säkra sin egna position i samhällshierarkin. Det juridico-teoretiska övervägandet förmedlar att lagar och normer behöver justeras i takt med samhällets ideologiska förändring i kombination med människans rättviseprinciper.

För att dessa överväganden skall utmynna i rättvisa krävs det att juridiska normer och beslut ständigt betraktas utifrån rättvisebegreppet, det vill säga, vilken faktisk påverkan provisionerna har på samhället. Samhällets ekonomiska, kulturella, sociala och politiska förhållanden behöver tas i beaktning. Dynamiskt beslutsfattande gällande forna, nutida och framtida juridiska normer bör basera sig på hur de påverkar de människorna i världen som utsätts för brotten under den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion. Det dynamiska beslutsfattandet skall ske med hjälp av Romstadgans mål och syfte samt rättvisebegreppet som

en ledstjärna. Forna och nutida juridiska normer samt traditioner bör omvärderas så att de framtida normerna och kommande juridiska traditionerna reflekterar den nya globaliserade världens behov och ideologiska förändring.

Detta arbetets rättsvetenskapliga undersökning har arbetat utifrån de två legitimitetsbegreppen, vilka är det axiologiska och det empiriska. Arbetet har klargjort de etiska värdena som den Internationella brottmålsdomstolen erhåller sin moraliska legitimitet från. En empirisk undersökning genomfördes där domstolens, individens och statens intressen övervägdes för att slutligen anlända till slutsatsen att den Internationella brottmålsdomstolens arbete är otillräckligt för att tillfredsställa samhällets behov av internationell rättvisa. De nuvarande juridiska normerna som den internationella rätten arbetar utifrån är otillräckliga då de faciliterar den straffrihet som domstolen motsätter sig emot. Remedium till försvarsstrategierna som har presenterats under arbetets gång skall vara en av de högsta prioriteterna för det internationella samhället.

Avslutningsvis väljer denna skribent ut en punkt värd att erinra. Det är Fatou Bensouda's erkännande att framtiden kräver ständigt juridiskt nytänkande i takt med att de misstänkta försvarsstrategier utvecklas, samtidigt som den internationella rättens byggstenar tillåts vara intakta. Det är således funktionen av pragmatiska juridiska remedium att framtvunga en långsam erosion tills det att den internationella rättens byggstenar får formen av den substantiella rättvisans stöttepelare.

En rättslig process är nödvändig för att universellt oaccepterbara samt hänsynslösa brott skall få erkännande. Men en rättvis rättslig process innebär även att de misstänkta rättigheter inte komprometteras och de misstänkta presenteras då möjligheten att relativisera händelseförloppet. Den internationella rätten är ett verktyg som både repressiva samt progressiva rörelser kan utnyttja i syfte att främja sina egna intressen. Makt innehavarna utnyttjar den internationella rätten för att säkra sina egna intressen och således undgå domstolens jurisdiktion samtidigt som den internationella rätten ger de röstlösa en röst. Den Internationella brottmålsdomstolen skall i detta avseende agera som förtruppen för de människor som har blivit utsatta för de grövsta brotten en människa kan bli utsatt för. Det formella regelverket och den internationella rätten i sig utnyttjas av brottsmisstänkta för att solidifiera sin egna makt och erhålla straffrihet för brotten de har begått. Den Internationella brottmålsdomstolens regelverk och den internationella rätten kan även användas för att främja rättvisan och vara ett skyddsnät

för de människor som har blivit utsatta och de som riskerar att bli utsatta för brotten inom domstolens jurisdiktion. Den Internationella brottmålsdomstolen är en väldigt ung institution och är långt ifrån felfri, men det är för tillfället det främsta forumet för internationell rättvisa. Det är därför nödvändigt att ständigt förbättra och effektivisera domstolens arbete samt dess provisioner.

Så för att slutligen svara på arbetets övergripande frågeställning. Den Internationella brottmålsdomstolen är medvetna om vilka försvarsstrategier dess misstänkta framgångsrikt utnyttjar. Dessa försvarsstrategier är så pass djupt rotade i den internationella rättens normer att realistiska remedier som tillför substantiell rättvisa till världen kräver en juridisk evolution av monumentala proportioner. Vad anses vara ett tillfredställande resultat är beroende av vilken tidsplan betraktaren har i åtanke. Det är orealistiskt att förvänta sig en omedelbar juridisk evolution av djupt rotade rättstraditioner och normer vare sig det handlar om ett, fem eller tio år. Men för varje dag straffriheten får härja fritt, riskerar människor att bli utsatta för brott som är en internationell angelägenhet. Förändring är däremot ostopparbar men nyckelordet är dock när förändringen sker. Vid den tidpunkten då juridiska normer förändras i takt med det globaliserade samhällets ideologi gällande människorätt och ansvarsskyldighet har miljontals liv blivit dömda till obegripbart lidande.

Källförteckning:

Bogdan, Attila. "The United States and the International Criminal Court: Avoiding Jurisdiction Through Bilateral Agreements in Reliance on Article 98." *International Criminal Law Review*. Volume 8. Issue 1-2, 2008, s. 1-54

Cassese, Antonio and Gaeta, Paola, *Cassese's International Criminal Law*, 3rd. ed., Oxford: Oxford University Press, 2013,

Cryer, Robert. Moeckli, Daniel, Shah, Sangeeta, Sivakumaran, Sandesh & Harris, David J. (red.), *International human rights law*, Third edition, Oxford University Press, Oxford, 2018.

Egan, Suzanne. McConnell, Lee & Smith, Rhona K. M. (red.). "The doctrinal approach in international human rights law scholarship", *Research methods in human rights*, Abingdon: Oxon, 2018. s. 24-41.

Hillebrecht, Courtney, and Scott Straus. "Who Pursues the Perpetrators: State Cooperation with the ICC." *Human Rights Quarterly*, vol. 39, 2017. s. 162-188.

Holtermann, Jakob V.H, and Mikael Rask Madsen. "European new legal realism and international law: how to make international law intelligible." *Leiden Journal of International Law*, vol. 28, no. 2, 2015. s. 211-230.

International Commission on Intervention and State Sovereignty, *The Responsibility to Protect*, Canada: International Development Research Centre, 2001.

International Criminal Court. *Rules of Procedure and Evidence*. ICC-PIDS-LT-02-002/13_Eng.

Koskenniemi, Martti. "Between impunity and show trials." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online*, vol. 6, no. 1, 2002. s. 1-35.

Koskenniemi, Martti. Evans, Malcolm D. (red.), "What is International Law for?", *International Law*, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2018. s. 28-50.

Mueller, Susanne D. "Kenya and the International Criminal Court (ICC): politics, the election and the law", *Journal of Eastern African Studies*, vol. 8, no. 1, 2014. s. 25-42.

Remarks of ICC Prosecutor Fatou Bensouda at the 18th session of the Assembly of States Parties - Seventh Plenary Meeting: Cooperation. (05/12/2019).

<https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-otp-cooperation.pdf>

Rome Statute of the International Criminal Court, 2187 U.N.T.S 3, 17 July 1998,

Ross, Alf. *On law and justice*. Oxford: Oxford University Press, 2019.

Sainati, Tatiana E. "Divided We Fall: How the International Criminal Court Can Promote Compliance with International Law by Working with Regional Courts." *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol. 49, no. 1, January 2016, s. 191-244.

Schabas, William A. *An introduction to the international criminal court*. New York: Cambridge University Press, 2011.

Shaw, Gary J. "Convicting Inhumanity in Absentia: Holding Trials in Absentia at the International Criminal Court." *George Washington International Law Review*, vol. 44, no. 1, 2012, s. 107-140.

Special Tribunal for Lebanon. *Rules of Procedure and Evidence*. STL-BD-2009-01-Rev.11.

Statute of the International Court of Justice, 31 August 1965.

The Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain, Case No.ICC-02/05-03/09-673-Red 'Situation in Darfur, Sudan in the case of the Prosecutor v. Abdallah Banda Abakaer Nourain Public Redacted Version of "Prosecution's Submissions on Trials *in Absentia* in Light of the Specific Circumstances of the *Banda* Case", 11/05-2020, https://www.icc-cpi.int/CourtRecords/CR2020_01851.PDF

UN Security Council, *Security Council resolution 1757 (2007)*, 30 May 2007, S/RES/1757 (2007).

UN Security Council, *Security Council resolution 1593 (2005)*, 31 March 2005, S/RES/1593 (2005).

Vienna Convention on the Law of Treaties, 1155 U.N.T.S 331, 23 May 1969.

